

Sparbanken Västra Mälardalen

Årsredovisning 2019

Sparbanken
Västra Mälardalen

Ordinarie sparbanksstämma med huvudmännen äger rum i Köping fredagen den 20 mars 2020.

Org.nr.578500-7120

INNEHÅLL

VD:S KOMMENTAR	4
OMVÄRLDSANALYS	5-6
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	7-12
RESULTATRÄKNING	13
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET	13
BALANSRÄKNING	14
RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL	15
KASSAFLÖDESANALYS	16
NOTER TILL DE FINANSIELLA RAPPORTERNA	17-61
ORT OCH DATUM SAMT UNDERSKRIFT AV STYRELSEN	62
REVISIONSBERÄTTELSE	63-66
BOLAGSSTYRNING	67-68
HUVUDMÄN, STYRELSE, REVISORER M.FL.	69-71

VD:s kommentar

Ett framgångsrikt år för Sparbanken Västra Mälardalen

Vi kan med stolthet redovisa det bästa årsresultatet sedan vi startade vår verksamhet år 1845. Vi har fortsatt toppbetyg i 2019 års kundnöjdhetsmätningar. Vi har en fortsatt god tillväxt och en mycket stark balansräkning.

Utvecklingen i Västra Mälardalen

Befolkningsutvecklingen är positiv, en ökning med 420 personer till totalt 49.073 invånare. Samtliga kommuner ökar; Köping +152, Arboga + 204, samt Kungsör + 64. Näringslivet i regionen har fortsatt god beläggning, även om en viss avmattning kunde konstateras under 2019. Rekryteringsbehovet i regionen är fortsatt stort, både i det privata näringslivet och i den offentliga sektorn de närmaste åren. Bostadsefterfrågan är fortsatt på en hög nivå och det finns behov av att nyproducera ytterligare ca 1.000 bostäder på några års sikt. Det finns även efterfrågan på ett mer varierat bostadsutbud.

God tillväxt och stark balansräkning

Sparbankens totala affärsvolym per 2019-12-31 uppgår till 24.759 mkr, en ökning med 8,6%. Kapitalbasen, bestående av enbart kärnprimärkapital, uppgår till 1.372 mkr, vilket ger en total kapitalrelation om 23,95% inklusive årets resultat.

Mycket god resultatutveckling

Sparbankens rörelseresultat för perioden januari - december 2019 är 149,4 mkr. Kontorsrörelsen har en fortsatt positiv resultatutveckling och finansförvaltningen har under året en god utveckling. Detta i kombination med en kontrollerad kostnadsutveckling och en god kvalitet i kreditportföljen resulterar i Sparbankens bästa resultat någonsin.

Officiell rating – BBB+

Under året erhöll Sparbanken officiell rating BBB+ av Nordic Credit Rating.

Västra Mälardalen den 24 februari 2020

Mikael Bohman, VD

Omvärldsanalys

Svagare global tillväxt men ljusglimtar finns

Den globala ekonomin tyngdes av politisk osäkerhet under 2019, där handelskonflikten mellan USA och Kina och osäkerheten kring Brexit var i fokus. I Kina sjönk BNP-tillväxten till sex procent under förra året, den lägsta tillväxttakten på tre decennier, men även i USA och i Eurozonen avtog tillväxten. Det är framför allt industrisektorn som påverkats negativt av den globala konjunkturavmattningen, medan tjänstesektorn stått emot tack vare robusta arbetsmarknader. Oron för en annalkande lågkonjunktur bidrog till lättnader i penningpolitiken både från den amerikanska centralbanken, Fed, och den europeiska centralbanken, ECB. Fed sänkte styrräntan med 0,75 procentenheter under 2019 till intervallet 1,50-1,75 procent efter att ha höjt räntan nio gånger sedan december 2015. ECB sänkte i september inlåningsräntan från -0,4 procent till -0,50 procent samtidigt som ett obligationsköpsprogram introducerades för att komma till rätta med den låga inflationen. Trots en dämpad global tillväxt blev 2019 ett starkt börsår med stöd av de låga räntorna. Den globala börsuppgången fick extra stöd i slutet av året i samband med att USA och Kina kom överens om de första delarna i ett framtida handelsavtal. Det blev också klart att Storbritannien lämnar EU. Men många risker återstår som kan påverka den globala ekonomin under 2020. Meningskiljaktigheterna inför nästa fas i de pågående handelsförhandlingarna mellan USA och Kina är fortsatt stora, med risk för nya bakslag. Storbritanniens skilsmässa från EU innebär att landet har mindre än ett år på sig att skapa ett nytt handelsavtal med EU, vilket många experter anser är orealistiskt. Risken att Storbritannien inte har något handelsavtal med EU under 2021 skulle få stora följdverkningar i handelsutbytet mellan Storbritannien och EU. Coronaviruset, som har drabbat Kina under inledningen av 2020, kan även få följdverkningar på den globala ekonomin. Förutom att Kina är världens näst största ekonomi i världen utgör landet en central del i företagets inköp av insatsvaror eller har produktionsverksamhet i landet

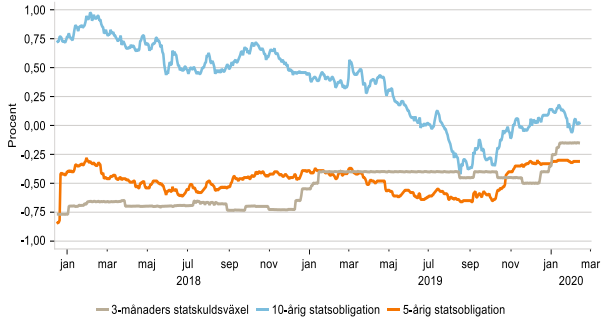
Trögare svensk tillväxt men ingen lågkonjunktur i sikte

Den svenska ekonomin gav en mer dämpad bild under 2019 jämfört med de senaste årens högkonjunktur. BNP steg med i genomsnitt 1,3 procent under de tre första kvartalen efter att ha vuxit med i genomsnitt 2,8 procent per år under 2014-2018. Kapacitetsutbyggnaden som skedde i näringslivet under högkonjunkturåren har följts av minskade investeringar samtidigt som bostadsbyggandet sjönk för andra året i rad. Svenska exporten överraskade dock positivt under 2019 och var den främsta tillväxtmotorn, trots en vikande optimism i industrin och en svagare omvärldskonjunktur. Arbetsmarknaden försvagades och arbetslösheten steg under förra året men är delvis av strukturell natur. Det är främst grupper med låg utbildning och med utländsk bakgrund som arbetslösheten ökade. En svagare arbetsmarknad och Riksbankens intentioner att höja reporäntan hindrade inte bostadspriserna från att stiga. I december förra året hade bostadspriserna stigit med 4-5 procent jämfört med samma period 2018, enligt Valueguards husprisindex. Hushållens totala upplåning stabiliserades kring en årlig tillväxttakt kring fem procent under 2019 medan hushållens konsumtionskrediter steg med drygt åtta procent i årstakt. Inflationen och inflationsförväntningarna gick inte Riksbankens väg förra året. KPIF-inflationen, som är Riksbankens målvariabel för penningpolitiken, sjönk och blev i genomsnitt 1,8 procent under 2019, dvs under Riksbankens inflationsmål på två procent. Även inflationsförväntningarna föll tillbaka något. Det hindrade inte Riksbanken från att höja reporäntan i december från -0,25 procent till 0,0 procent, vilket drog upp de rörliga bostadslånen. Riksbanken räknar med att reporäntan kommer att ligga kvar på denna nivå under hela 2020 och 2021 delvis mot bakgrund av den osäkra omvärldskonjunkturen. I slutet av året och inledningen av 2020 har det dock kommit signaler om en ljusning i konjunkturen, vilket både Swedbanks inköpschefsindex och Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer visar.

Västra Mälardalen växer

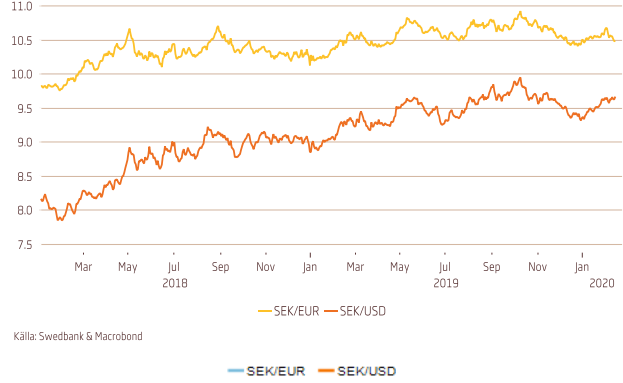
Regionen Västra Mälardalen fortsatte att under 2019 ha en relativt stark utveckling. Under året har befolkningen i regionens tre kommuner tillsammans fortsatt att öka och närmar sig nu 50 000 invånare. Bostadspriserna har under de senaste åren stigit från låga nivåer, vilket möjliggör nyproduktion av bostäder i samtliga kommuner i regionen. En något mer dämpad global tillväxt har fått till följd att regionens näringsliv känt av en viss avmattning i efterfrågan.

Svenska räntor

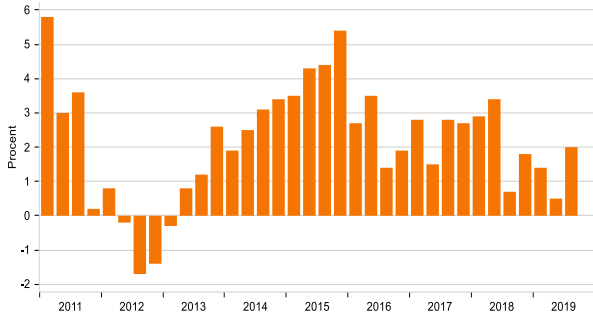
Källa: Swedbank & Macrobond

Kronan gentemot dollarn och euron

Källa: Swedbank & Macrobond

BNP på kvartal, årlig procentuell förändring

Källa: Swedbank & Macrobond

Stockholmsbörsen

Källa: Swedbank, Macrobond

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen för Sparbanken Västra Mälardalen får härmed avge årsredovisning för Sparbankens verksamhet år 2019, bankens 174:e verksamhetsår.

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Sparbanken fortsätter den rörelse, som sedan 1845 bedrivits av Köping Stads Sparbank och sedan 1859 även av Arboga Sparbank. Sparbanken tillhandahåller in- och utlåningstjänster och verksamhet som har samband därmed, varav kan nämnas ställande av borgen och garantier, betalningsförmedling, tillhandahållande av värdefackstjänster, notariatverksamhet, värdepappersrörelse samt pensionssparrörelse.

SPARBANKENS STÄLLNING

Omslutning

Sparbankens balansomslutning uppgår per 31 december 2019 till 9.509.966 tkr (9.562.643 tkr per 2018-12-31), en minskning med 52.677 tkr, vilket motsvarar -0,55%.

Affärsvolym

Bankens totala affärsvolym per 2019-12-31 uppgår till 24.759.165 tkr, vilket för jämförbara volymer är en ökning med 1.960.135 tkr 8,60%.

Inlåningen från allmänheten uppgår vid årsskiftet till 6.873.251 tkr (7.053.965 tkr), vilket är en minskning med 180.714 tkr eller -2,56%. Minskningen förklaras till stor del av lägre inlåning från offentlig sektor.

Utlåningen till allmänheten uppgår till 7.577.605 tkr (6.931.611 tkr), en ökning med 645.994 tkr eller 9,32%.

Marknadsvärdet på förmedlade fonder och försäkringar uppgår till 5.645.150 tkr (4.594.337 tkr), en ökning med 1.050.813 tkr eller 22,87%. Ökningen förklaras av en värdeökning med 1.041.975 tkr samt ett positivt nettosparande på 8.838 tkr.

Sparbankens volym av förmedlade krediter till Swedbank Hypotek uppgår till 2.162.285 tkr (2.276.483 tkr), vilket är en minskning med 114.198 tkr eller -5,02%.

Övriga förmedlade placeringar och utlåning uppgår till 2.500.874 tkr (1.942.625 tkr), vilket är en ökning med 558.249 tkr eller 28,73%.

Eget kapital och obeskattade reserver

Efter föreslagen vinstdisposition uppgår Sparbankens totala egna kapital per 31 december 2019 till 1.507.114 tkr (1.509.121 tkr), varav reservfonden kommer att uppgå till 1.384.728 tkr (1.272.444 tkr). Fond för verkligt värde uppgår till 122.386 tkr (236.677 tkr) och består främst av realiserade värdeförändringar på innehavet av aktier i Swedbank AB och Indecap Holding AB. Soliditeten, det vill säga, beskattat eget kapital i förhållande till balansomslutningen, uppgår därmed till 15,85% vid periodens utgång (15,78%). Kapitalbasen uppgår till 1.372.461 tkr (1.261.181 tkr) vilket ger en total kapitalrelation om 23,95% (22,32%) inklusive årets resultat.

SPARBANKENS RESULTAT

Sparbankens rörelseresultat för perioden januari - december 2019 är 149.410 tkr (88.118 tkr), vilket är 61.292 tkr högre än motsvarande period 2018. Den positiva avvikelseren förklaras av flera resultatposter så som stigande räntenetto och lägre kreditförluster. En stor förklaring till det kraftigt förbättrade resultatet finns även inom nettoresultat av finansiella transaktioner som utvecklats på ett positivt sätt jämfört med samma period föregående år. Detta till följd av starkare utveckling på finansmarknaden.

Lönsamheten mätt som rörelseresultat i förhållande till genomsnittlig affärsvolym uppgår till 0,63% (0,37%). Avkastningen på eget kapital beräknat som rörelseresultat efter 21,4% schablonskatt i % av genomsnittligt eget kapital är 7,79% (4,69%).

Räntenettet uppgår till 139.079 tkr (125.972 tkr). Ränteintäkter på utlåningen till allmänheten ökar med 16.712 tkr och kostnadsräntorna för inlåningen från allmänheten ökar med 1.237 tkr. Kostnadsökningen på inlåningen förklaras av en högre kostnad för insättningsgarantin samt att kunder i större utsträckning placerat på fasträntekonton till högre ränta. Kostnad för resolutionsavgift är 1.851 tkr högre än motsvarande period och uppgår till 2.385 tkr (534 tkr). Både räntemarginalen som har ökat något jämfört med samma period föregående år och den högre utlåningsvolymen har påverkat räntenettet positivt.

Erhållna utdelningar uppgår till 34.406 tkr och är ca 5.216 tkr högre än under samma period föregående år. (29.190 tkr). Detta förklaras av ett större aktieinnehav och högre utdelning per aktie i Swedbank AB samt högre utdelningar på övriga strategiska aktieinnehav.

Provisionsnettot uppgår till 66.172 tkr (69.615 tkr). Främst påverkas provisionsnettot negativt av lägre utlåningsprovisioner och försäkringsprovisioner. Utlåningsprovisionerna minskar pga lägre förmedlade volymer till Swedbank Hypotek. De lägre försäkringsprovisionerna förklaras främst av en förändrad ersättningsstruktur till följd av nya regelverk inom försäkringssparande.

Nettoresultatet av finansiella transaktioner uppgår till 27.444 tkr (-18.439 tkr), varav realiserat 19.097 tkr. Den främsta förklaringen till den kraftiga ökningen är högre vinster på aktie- och obligationsrelaterade placeringar. Stigande räntor på upp till tre år under perioden resulterar i positiv värdeförändring på ränteswapar. Ränteswaparna används till att säkra Sparbankens räntebundna utlåning och värderas löpande till marknadsvärde medan den säkrade utlåningsportföljen värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Kostnaderna är 4.612 tkr högre än motsvarande period föregående år. Allmänna administrationskostnader uppgår till 105.182 tkr (101.026 tkr). De ökade kostnaderna förklaras främst av högre personalkostnader relaterade till avsättning för vinstandelsstiftelse. Övriga allmänna administrationskostnader har generellt minskat under perioden. Övriga kostnader är något högre och uppgår till 12.132 tkr (11.676 tkr).

Kreditförlusterna uppgår till 1.616 tkr (12.277 tkr) och motsvarar 0,02% (0,18%) av ingående utlåning och kreditgarantier. De minskade kreditförlusterna förklaras främst av lägre förväntade kreditförluster.

VIKTIGA HÄNDELSE

Ökat ägande i Swedbank AB

Under året har Sparbanken Västra Mälardalen fortsatt att ökat sitt ägande i Swedbank AB för att säkerställa det fortsatta långsiktiga samarbetet mellan parterna. Vid årsskiftet äger Sparbanken 2.025.000 st aktier i Swedbank AB.

Ökat ägande i Indecap Holding AB

Under året har Sparbanken Västra Mälardalen ökat sitt ägande i Indecap Holding AB till 11,94% av aktiekapitalet och rösterna.

Officiell rating

Under året har Sparbanken Västra Mälardalen erhållit kreditbetyg BBB+ med stable outlook av Nordic Credit Rating.

Ägarspridning i Portfolio Försäkra AB

Under året har Sparbanken Västra Mälardalen samt Sparbanken Rekarne AB sålt delar av innehavet i Portfolio Försäkra AB till Bergslagens Sparbank AB. Efter transaktionen äger de tre bankerna en tredjedel vardera i Portfolio Försäkra AB.

PERSONAL OCH UTVECKLING

Antalet anställda i Sparbanken uppgick vid årets slut till 80 (få 79) personer. Med arbetsmättet 1.730 timmar uppgick medelantalet årsanställda till 70 (få 76) personer. Av dessa var 70% kvinnor och 30% män (få 73% resp 27%). Genomsnittsåldern var 47 år (få 47 år). Förutom tillsvidareanställd personal har banken 6 stycken timmanställda studenter. Under året gick 2 medarbetare i pension medan 0 slutade. Under året tillsvidareanställdes 3 personer och 1 student som timanställd. 1 student slutade.

Principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen redovisas i not nr 10.

Sjukfrånvaro

Under året var den totala sjukfrånvaron 4,8% (få 4,0%).

Kompetensutveckling

Vi lever i en tid som präglas av förändring och utveckling - en förändring som sker i allt snabbare takt, och som medför att vi ständigt måste utveckla och förbättra vår kompetens. Under året erhöll medarbetarna intern eller extern utbildning till en sammanlagd kostnad av 1.723 tkr, exklusive arbetstid (få 966 tkr).

Under perioden 2018-2020 genomför banken en stor kompetensutvecklingsinsats. Insatsen Framgångrik försäljning syftar till att ge medarbetarna den insikt, energi och de konkreta verktyg de behöver för att skapa varaktiga beteendeförändringar som är en förutsättning för resultatförbättring och viktigast av allt - nöjda medarbetare och nöjda kunder.

Swedseclicens

För att upprätthålla allmänhetens förtroende för de företag som verkar på värdepappersmarknaden är kvalitén och standarden på den personal som arbetar i dessa företag av stor vikt. Avgörande betydelse i detta sammanhang är kvalitén på rådgivningstjänster till kund och förvaltning av kunders medel i finansiella instrument.

Det är även av vikt att ledande befattningshavare har en gedigen kunskap om värdepappersmarknaden. Det är mot denna bakgrund som kravet ställs på bl a. banker att personal som utför kvalificerad rådgivning och även vissa andra arbetsuppgifter är innehavare av Swedseclicens. För att kunna erhålla licens ställs därför höga krav på lämplighet, yrkeserfarenhet, kunskaper och förmåga att följa det regelverk som gäller på värdepappersmarknaden. Antalet medarbetare med Swedseclicens uppgår vid årsskiftet till 63 personer.

I augusti 2016 lanserades den nya Licensieringstestet för bolån. Syftet är att stärka konsumentskyddet och uppfylla de krav som ställs på personalens kompetens i det nya bolånedirektivet.

Utbildningen och licensieringstestet pågår och samtliga medarbetare som arbetar med bolån ska vara licensierade senast 1 januari 2020. Antalet medarbetare med bolånelicens uppgår vid årsskiftet till 42 personer.

MILJÖ OCH HÅLLBARHET

Bankens miljöarbete fortsätter som tidigare och Sparbanken arbetar fortsatt aktivt för att förbättra resursanvändningen genom att öka inköpen av mer miljövänliga produkter och tjänster samt minska och effektivisera pappers- och energiförbrukning. Under året har banken även börjat att köpa lokal, ursprungsgaranterad solcell från lokala producenter, som ett komplement till de solpaneler som installerades på fastigheten i Köping under 2018. En mer omfattande beskrivning av Sparbankens hållbarhetsarbete finns även samlade i en hållbarhetsrapport på Sparbankens hemsida.

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Sparbanken Västra Mälardalen har inga ägare utan istället finns 48 huvudmän som ska agera i insättarnas intresse. Hälften av huvudmännen tillsätts av Köping, Arboga och Kungsörs kommuner och hälften av den aktuella huvudmannakåren.

Huvudmännen är de som formellt har ägarens roll. Bland de viktigare uppdragen ingår att tillsätta styrelse och att disponera bankens vinst. Huvudmännen utövar även tillsyn över bankens verksamhet genom att tillsätta revisor i banken. Se även sid 67, Bolagsstyrning.

RISKER OCH RISKHANTERING

I Sparbankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har Sparbankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i Sparbanken, fastställt policyer och instruktioner för kreditgivningen och den övriga verksamheten.

Sparbankens styrelse har det övergripande ansvaret för Sparbankens riskhantering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika andra funktioner. Dessa i sin tur rapporterar regelbundet till styrelsen.

Sparbankens riskhantering syftar till att identifiera, hantera och rapportera de risker som Sparbanken exponeras för i sin verksamhet samt att för dessa sätta lämpliga begränsningar i form av riskkaptiter och limiter samt säkerställa att det finns kontroller på plats. Riskerna bevakas och kontroller görs löpande att limiter inte bryts. Policyer inom området utvärderas och uppdateras regelbundet. Genom kompetenssäkring och tydliga processer skapas förutsättningar för en stabil riskkontroll och riskhantering där varje anställd har tydliga befogenheter, ansvar och förstår sin roll i processen.

Risktagandet i Sparbanken ska vara lågt och Sparbankens strategiskamål och affärsmål ska sättas inom ramen för bankens riskstrategi och riskkaptit.

Funktionen för riskkontroll är utlokaliserad till det delägda bolaget Svealands Risk & Compliance AB.

Funktionen är oberoende i förhållande till Sparbankens operativa affärsverksamhet. Funktionen är direkt underställd VD och rapporterar direkt till styrelsen enligt fastställd plan eller oftare när behov uppstår.

Ytterligare information om Sparbankens risker och riskhantering presenteras i not 3, Finansiella risker. En mer omfattande beskrivning av Sparbankens risker finns även samlade i ett Pelare III dokument på Sparbankens hemsida.

FÖRVÄNTNINGAR AVSEENDE DEN FRAMTIDA UTVECKLINGEN

Rörelseresultatet för 2020 förväntas bli på en något lägre nivå än 2019. Räntenettot beräknas öka tack vare ökade volymer och förväntad stigande räntemarginal.

Utdelning på aktieinnehavet i Swedbank AB beräknas minska på grund av ändrad utdelningspolicy.

Förändring i lagstiftning och branschpraxis är ytterligare faktorer som kan påverka Sparbankens verksamhet och resultatutveckling.

HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

Under februari månad har ny värdering av Indecap Holding AB skett. Den nya värderingen innebär att värdet på Sparbankens innehav i Indecap Holding AB ökar med 11.102 tkr, vilket påverkar fond för verkligt värde.

FEM ÅR I SAMMANDRAG - NYCKELTAL

	2019	2018	2017	2016	2015
Volym					
Balansomslutning, Mkr*	9 510	9 563	8 699	7 961	6 654
Förändring under året, %	-0,55	9,93	9,27	19,64	3,53
Summan av tillgångar					
Affärsvolym ultimo, Mkr*	24 759	22 779	24 237	21 916	19 400
förändring under året, %	8,60	-5,93	10,59	12,97	7,15
Av sparbanken förvaltade och förmedlade kundvolymmer. Per 2018-01-01 exkl. PPM volymer.					
Inlåning från allmänheten, Mkr*	6 873	7 054	6 286	5 594	4 951
Inlåning från allmänheten och offentlig sektor					
Utlåning till allmänheten, Mkr*					
Utlåning till allmänhet och offentlig sektor inkl. befarade kreditförluster	7 578	6 932	6 639	6 081	4 988
Kapital					
Soliditet*					
Beskattat eget kapital + eget kapitalandel av obeskattade reserver i % av balansomslutningen	15,85	15,78	16,33	17,31	18,72
Kärnprimärkapitalrelation**					
Kärnprimärkapital i % av riskexponeringsbelopp	23,95	22,32	23,14	23,45	26,16
Primärkapitalrelation**					
Primärkapital/Kapitalkrav	23,95	22,32	23,14	23,45	26,16
Total kapitalrelation**					
Totalt kapital i % av riskexponeringsbelopp	23,95	22,32	23,14	23,45	26,16
Resultat					
Placeringsmarginal*					
Räntenetto i % av Medelomslutning	1,49	1,39	1,45	1,47	1,47
Rörelseintäkter/affärsvolym*					
Räntenetto + rörelseintäkter i % av genomsnittlig affärsvolym	1,13	0,89	0,95	0,97	1,01
Rörelseresultat/affärsvolym*					
Rörelseresultat i % av genomsnittlig affärsvolym	0,63	0,37	0,47	0,43	0,45
Avkastning på totala tillgångar*					
årets nettoresultat i % av genomsnittlig balansomslutning	1,23	0,75	1,08	0,92	1,05
Räntabilitet på eget kapital*					
Rörelseresultat efter schablonerskatt i % av genomsnittligt eget kapital	7,79	4,69	6,03	5,28	5,36
K/I-tal före kreditförluster*					
Summa kostnader exkl kreditförluster och värdeförändringar på övertagen egendom i relation till räntenetto + rörelseintäkter	0,44	0,53	0,54	0,56	0,58
K/I-tal efter kreditförluster*					
Summa kostnader inkl kreditförluster och värdeförändringar på övertagen egendom i relation till räntenetto + rörelseintäkter	0,44	0,59	0,51	0,56	0,56
Kreditförsämrade fordringar och kreditförluster					
Nedskrivningar- kreditförsämrade exponeringar*					
Andel fordringar i stadie 3, netto	0,25	0,67	--	--	--
Reserveringsgrad för osäkra fordringar*					
Nedskrivning för sannolika förluster i % av osäkra fordringar brutto	--	--	49,57	40,95	49,90
Andel osäkra fordringar*					
Osäkra fordringar netto i % av total utlåning till allmänheten och kreditinstitut (exkl banker)	--	--	0,20	0,42	0,41
Kreditförlustnivå*					
Kreditförluster i % av ingående balans för utlåning till allmänheten, kreditinstitut (exkl banker) samt övertagen egendom och kreditgarantier	0,02	0,18	-0,09	-0,01	-0,09

* Alternativa nyckeltal

** Definitioner enligt EU:s kapitalkravsförordning nr 575/2013

Alternativa nyckeltal (Alternative Performance Measures, APM-mått) är finansiella mått över historisk eller framtida resultatutveckling, finansiell ställning eller kassaflöde som inte definieras i tillämpligt redovisningsverk (IFRS) eller i det fjärde kapitalkravsdirektivet (CRD IV) eller EU:s kapitalkravsförordning nr 575/2013 (CRR). Alternativa nyckeltal används av Sparbanken Västra Mälardalen när det är relevant för att följa upp och beskriva Sparbanken Västra Mälardalens finansiella situation och för att ge ytterligare användbar information till användarna av de finansiella rapporterna. Dessa mått är inte direkt jämförbara med liknande nyckeltal som presenteras av andra företag.

FEM ÅR I SAMMANDRAG - RESULTAT OCH BALANSRÄKNINGAR

RESULTATRÄKNING	Mkr	2019	2018	2017	2016	2015
Räntenetto		139,1	126,0	119,3	108,6	94,8
Provisioner, netto		66,2	69,6	65,7	59,9	59,6
Nettoreultat av finansiella transaktioner		27,4	-18,4	3,9	9,3	14,2
Övriga intäkter		35,6	35,9	31,6	22,5	21,8
Summa intäkter		268,3	213,1	220,4	200,3	190,4
Allmänna administrationskostnader		-105,2	-101,0	-105,3	-99,9	-98,2
Övriga kostnader ^[1]		-12,1	-11,8	-13,0	-12,0	-12,0
Kreditförluster		-1,6	-12,2	5,3	0,6	4,0
Summa kostnader		-118,9	-125,0	-113,0	-111,3	-106,2
Rörelseresultat		149,4	88,1	107,4	89,0	84,2
Bokslutsdispositioner		0,0	3,3	0,1	0,0	0,2
Skatter		-24,1	-11,7	-17,6	-15,6	-14,5
Årets resultat		125,3	79,7	89,9	73,4	69,9

BALANSRÄKNING	Mkr	2019	2018	2017	2016	2015
Kassa		2,5	1,9	3,9	6,2	6,0
Utlåning till kreditinstitut		611,8	760,1	488,0	455,9	431,6
Utlåning till allmänheten		7 577,6	6 931,6	6 639,0	6 080,9	4 987,5
Förändring i verkligt värde på räntesäkrade poster		0,6	0,8	1,1	1,7	3,0
Räntebärande värdepapper		745,7	1 019,1	829,3	739,7	590,3
Aktier och andelar		490,7	675,6	572,0	561,2	562,5
Materiella tillgångar		54,0	34,1	31,2	32,3	32,8
Övriga tillgångar		27,1	139,4	134,2	83,1	40,3
Summa tillgångar		9 510,0	9 562,6	8 698,7	7 961,0	6 654,0
Skulder till kreditinstitut		146,5	105,9	220,5	217,9	396,9
Inlåning från allmänheten		6 873,3	7 054,0	6 285,8	5 594,3	4 950,7
Emitterade värdepapper		925,5	844,3	725,0	725,0	0,0
Övriga skulder		42,0	44,1	40,0	39,8	50,9
Efterställda skulder		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsättningar för personalkostnader		3,1	2,2	0,0	0,0	0,0
Summa skulder och avsättningar		7 990,4	8 050,5	7 271,3	6 577,0	5 398,5
Obeskattade reserver		0,0	0,0	3,3	3,4	3,5
Eget kapital		1 519,6	1 512,1	1 424,1	1 380,6	1 252,0
Summa skulder, avsättningar och eget kapital		9 510,0	9 562,6	8 698,7	7 961,0	6 654,0

^[1] inkl avskrivningar på materiella tillgångar

ÖVRIGA UPPGIFTER	2019	2018	2017	2016	2015
Medelantal anställda	80,0	76,0	75,0	78,0	79,0
Antal kontor	4	4	4	4	4

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Årets resultat enligt balansräkningen utgör, tkr	125 318
Balanserat resultat utgör, tkr	-533
Styrelsen föreslår att detta belopp disponeras enligt följande:	
- anslag till allmännyttiga eller därmed jämförliga ändamål, tkr	12 500
- överföring till reservfonden, tkr	112 285

Förslaget till vinstdispositionen överensstämmer med Sparbankslagen 5 kap, 2§; sparbanksstämman får besluta om gåvor till allmännyttiga eller därmed jämförliga ändamål, om det med hänsyn till ändamålet, sparbankens ställning och omständigheterna i övrigt kan anses skäligt. Styrelsen får för sådana ändamål endast använda tillgångar som med hänsyn till sparbankens ställning är av ringa betydelse.

Gällande regelverk för kapitaltäckning och stora exponeringar innebär att Sparbanken vid varje tidpunkt skall ha en kapitalbas som motsvarar minst summan av kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker, operativa risker och kapitalbuffertar och dessutom beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med Sparbankens interna kapitalutvärderingspolicy. Sparbankens totala kapitalrelation efter föreslagen vinstdisposition uppgår till 23,95% (22,32%) vilket är det samma som kärnprimärkapitalrelationen. Kapitalbasen uppgår efter föreslagen vinstdisposition till 1.372.461 tkr (1.261.181 tkr) och slutligt riskvägt exponeringsbelopp om 5.729.369 tkr (5.649.261 tkr). Specifikation av posterna framgår av not om kapitaltäckning.

Sparbankens ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att Sparbanken kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt. Styrelsens bedömning är att Sparbankens egna kapital såsom det redovisas i årsredovisningen är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risk.

Vad beträffar Sparbankens resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

RESULTATRÄKNING

1 januari - 31 december

<i>tkr</i>	<i>Not</i>	2019	2018
Ränteintäkter		156 673	139 058
Räntekostnader		-17 594	-13 086
Räntenetto	4	139 079	125 972
Erhållna utdelningar	5	34 406	29 190
Provisionsintäkter	6	78 580	81 476
Provisionskostnader	7	-12 408	-11 861
Nettoresultat av finansiella transaktioner	8	27 444	-18 439
Övriga rörelseintäkter	9	1 238	6 759
Summa rörelseintäkter		268 340	213 097
Allmänna administrationskostnader	10	-105 182	-101 026
Avskrivningar på materiella tillgångar	22	-3 002	-2 496
Övriga rörelsekostnader	11	-9 131	-9 179
Summa kostnader före kreditförluster		-117 315	-112 701
Resultat före kreditförluster		151 024	100 396
Kreditförluster, netto	12	-1 616	-12 277
Rörelseresultat		149 409	88 119
Bokslutsdispositioner	13	0	3 306
Skatt på årets resultat	14	-24 091	-11 698
Årets resultat		125 317	79 727

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET

1 januari - 31 december

<i>tkr</i>	2019	2018
Årets resultat	125 317	79 727
Övrigt totalresultat		
Poster som inte kan omföras till årets resultat		
Förändringar i verkligt värde på egenkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-114 283	15 837
Årets övrigt totalresultat	-114 283	15 837
Årets totalresultat	11 034	95 564

BALANSRÄKNING

Per den 31 december

<i>tkr</i>	<i>Not</i>	2019	2018
Tillgångar			
Kassa		2 544	1 858
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	15	127 495	120 845
Utlåning till kreditinstitut	16	611 772	760 123
Utlåning till allmänheten	17	7 577 605	6 931 611
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring		588	787
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	18	618 172	898 276
Aktier och andelar	19	473 299	649 846
Aktier och andelar i intresseföretag	20	16 670	25 000
Aktier och andelar i koncernföretag	21	700	700
Derivat	3	37	199
Materiella tillgångar	22		
- Inventarier		6 020	3 981
- Byggnader och mark		48 001	30 127
Aktuell skattefordran		0	111 570
Övriga tillgångar	23	2 054	1 575
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	25 008	26 146
Summa tillgångar		9 509 966	9 562 644
Skulder, avsättningar och eget kapital			
Skulder till kreditinstitut	25	146 504	105 935
Inlåning från allmänheten			
- Inlåning	26	6 873 251	7 053 965
Emitterade värdepapper m m	27	925 474	844 264
Derivat	3	2 179	5 263
Aktuell skatteskuld		1 588	0
Övriga skulder	28	18 521	27 222
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	19 678	11 675
Avsättningar			
- Övriga Avsättningar	30	3 156	2 198
Summa skulder och avsättningar		7 990 351	8 050 522
Obeskattade reserver	31	0	0
Eget kapital	<i>sid 15</i>		
Reservfond		1 272 443	1 197 249
Fond för verkligt värde		122 386	236 677
Balanserad vinst eller förlust		-533	-1 531
Årets resultat		125 318	79 727
Summa eget kapital		1 519 614	1 512 122
Summa skulder, avsättningar och eget kapital		9 509 966	9 562 644

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

2018

tkr	Reserv- fond	Balanserat resultat	Verkligt värde reserv	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2018-01-01	1 113 356	0	220 840	89 892	1 424 088
Justering för retroaktiv tillämpning IFRS 9 (netto efter skatt)	0	-1 531	0	0	-1 531
Justerat eget kapital 2018-01-01	1 113 356	-1 531	220 840	89 892	1 422 557
Årets resultat	0	0	0	79 726	79 727
Årets övrigt totalresultat	0	0	15 837	0	15 837
Årets totalresultat	0	0	15 837	79 726	95 564
Vinstdisposition	83 892	0	0	-83 892	0
Anslag till allmännyttiga medel	0	0	0	-6 000	-6 000
Utgående eget kapital 2018-12-31	1 197 248	-1 531	236 677	79 726	1 512 122

2019

tkr	Reserv- fond	Balanserat resultat	Verkligt värde reserv	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2019-01-01	1 197 248	-1 531	236 677	79 726	1 512 122
Justering för ingående balans kreditförluster Swedbank Hypotek (netto efter skatt)	0	-541	0	0	-541
Justerat eget kapital 2019-01-01	1 197 248	-2 072	236 677	79 726	1 511 581
Årets resultat	0	0	0	125 318	125 317
Årets övrigt totalresultat	0	8	-114 291	0	-114 283
Årets totalresultat	0	8	-114 291	125 318	11 034
Vinstdisposition	75 195	1 531	0	-76 726	0
Anslag till allmännyttiga medel	0	0	0	-3 000	-3 000
Utgående eget kapital 2019-12-31	1 272 443	-533	122 386	125 318	1 519 614

KASSAFLÖDESANALYS

1 januari - 31 december	2019-12-31	2018-12-31
<i>tkr</i>		
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat (+)	149 409	88 119
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Förändring av upplupet anskaffningsvärde under perioden, netto (+/-)	5 385	90
Orealiserad del av nettoresultat av finansiella transaktioner (+/-)	-2 113	17 381
Av-/nedskrivningar (+)	3 001	2 497
Kreditförluster (+)	2 551	12 277
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet (+/-)	204	1 075
Betald inkomstskatt (-)	-14 212	-16 449
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	144 225	104 990
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning/minskning av utlåning till allmänheten (-/+)	-647 999	-306 889
Ökning/minskning av värdepapper (-/+)	343 905	-240 940
Ökning/minskning av inlåning från allmänheten (+/-)	-180 716	768 196
Ökning/minskning av skulder till kreditinstitut (+/-)	40 000	-70 185
Förändring av övriga tillgångar (+/-)	78 397	2 125
Förändring av övriga skulder (+/-)	22	4 006
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-222 166	261 303
Investeringsverksamheten		
Avyttring/inlösen av finansiella tillgångar (+)	8 335	152
Investering i finansiella tillgångar (-)	-8 617	-54 852
Förvärv av materiella tillgångar (-)	-22 916	-5 419
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-23 198	-60 119
Finansieringsverksamheten		
Emission av räntebärande värdepapper (+)	81 210	119 264
Utbetalt anslag (-)	-3 000	-6 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	78 210	113 264
Årets kassaflöde	-168 088	314 447
Likvida medel vid årets början	752 228	437 782
Likvida medel vid årets slut	584 141	752 228

<i>tkr</i>	2019-12-31	2018-12-31
Följande delkomponenter ingår i likvida medel		
Kassa	2 544	1 858
Utlåning till kreditinstitut	588 101	756 305
Summa enligt balansräkningen	590 645	758 163
Skulder till kreditinstut som är omedelbart uppsägningsbara	6 504	5 935
Summa enligt kassaflödesanalysen	584 141	752 228

Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel enligt följande utgångspunkter:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer
- De kan lätt omvandlas till kassamedel
- De har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten

Betalda räntor och erhållen utdelning som ingår i kassaflödet från den löpande verksamheten

<i>tkr</i>	2019	2018
Erhållen ränta	157 680	139 654
Erlagd ränta	21 737	13 544
Erhållen utdelning	34 406	29 190

1 UPPGIFTER OM SPARBANKEN

Årsredovisningen avges per 31 december 2019 och avser Sparbanken Västra Mälardalen som är en sparbank med säte i Köping. För kontorsförteckning hänvisas till sid 71.

2 REDOVISNINGSPRINCIPER

Överensstämmelse med normgivning och lag

Sparbankens årsredovisning är upprättad enligt Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25) inklusive ändringsföreskrifter samt Rådet för finansiell rapportering rekommendation RFR 2. Redovisning för juridiska personer. Sparbankerna tillämpar därigenom s k lagbegränsad IFRS och med detta avses standarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS.

Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 24 februari 2020. Resultat- och balansräkningar blir föremål för fastställelse på sparbanksstämman den 20 mars 2020.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår.

Koncernförhållanden

Sparbanken är moderföretag i en koncern där de helägda dotterbolagen Tillsammans för Västra Mälardalen AB, 556850-3402 och Marbonova, 556850-3410 ingår. Med hänvisning till RFR1 och låtnadsreglerna i ÅRKL 7 kap 6a § upprättas ingen koncernredovisning.

Värderingsgrunder vid upprättande av bankens finansiella rapporter

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden. Finansiella tillgångar och skulder är redovisade till upplupet anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde (se not 37) eller när säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella instrument klassificerade som finansiella tillgångar eller finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Sparbankens funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att Sparbankens ledning gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av lagbegränsad IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i not.

Ändrade redovisningsprinciper

Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS

Nedan beskrivs vilka ändrade redovisningsprinciper som Sparbanken tillämpar från och med 1 januari 2019. Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 1 januari 2019 har inte haft någon väsentlig effekt på Sparbankens redovisning.

IFRS 16 Leasingavtal

Sparbanken tillämpar undantaget i RFR 2 om att inte tillämpa IFRS 16. Detta innebär att Sparbanken inte gjort någon förändring i sina principer för att redovisa leasingavtal.

Rättelse av fel

Under 2019 har nedanstående ändring gjorts avseende företagets tillämpade redovisningsprinciper som inte är föranledd av tillämpning av nya IFRS.

Redovisningen av provisionsintäkter från förmedlade lån har tidigare redovisats netto efter avräkning mot inträffade kreditförluster i förmedlade lån. Från och med 1 januari 2019 redovisas nu istället provisionsintäkterna och kreditförlusterna brutto. Detta innebär att en separat redovisning av kreditförluster på förmedlade lån som Kreditförluster, netto istället för som tidigare nettoredovisades mot Provisionsintäkter. Detta innebär i sin tur att Provisionsintäkter som nu tas upp brutto redovisas med högre belopp jämfört med tidigare nettoredovisning. Ändring av redovisning har gjorts för att ge en mer rättvisande bild av kreditförluster och provisionsintäkter. Ändringen har tillämpats retroaktivt för 2018 men inte för tidigare räkenskapsår.

Nya IFRS som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte tillämpats i förtid vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga fr.o.m. kommande räkenskapsår och framåt planeras inte att tillämpas i förtid. Nedan beskrivs de förväntade effekterna på de finansiella rapporterna som tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade IFRS väntas få på bankens finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka bankens finansiella

I september 2019 publicerade IASB ändringar i IAS 39, IFRS 9 och IFRS 7 föranledda av pågående reformer av nuvarande referensräntor (även benämnda IBOR). Ändringarna har antagits av för obligatorisk tillämpning i EU och förändringarna ska tillämpas från och med 1 januari 2020. Ändringarna berör främst kraven för säkringsredovisning och ger lättnader för att bibehålla säkringsförhållanden trots potentiella osäkerhetsfaktorer från IBOR-reformen. Vidare så innebär ändringarna ytterligare upplysningskrav kring osäkerheten i de pågående reformerna av referensräntor.

- Betydande exponering för referensräntor och dess omfattning
- Hur företaget hanterar övergången till de nya alternativa referensräntorna
- Väsentliga antaganden eller bedömningar som företaget använder för tillämpningen av ändringarna
- Nominellt belopp på säkringsrelationer som lättnaderna tillämpas på

Ändringarna i IAS 39 kommer att innebära att Sparbanken kan fortsätta tillämpa säkringsredovisning trots den eventuella ineffektivitet som kan uppkomma i säkringsredovisningen som en konsekvens av förändringen i hur Stibor bestäms och/eller en eventuell ersättning av Stibor med en riskfri ränta. Vidare kommer ändringarna i IFRS 7 att innebära att ytterligare upplysningar kommer att börja lämnas i årsredovisningen från och med 2020.

Övriga nya och ändrade IFRS med framtida tillämpning förväntas inte komma att ha någon väsentlig effekt på företagets finansiella rapporter.

Intrasseföretag

Andelar i intrasseföretag redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden. Detta innebär att transaktionsutgifter inkluderas i det redovisade värdet för innehav i intrasseföretag. Som intäkt redovisas samtliga erhållna utdelningar. En erhållen utdelning är dock en möjlig indikation på ett behov av nedskrivningsprövning.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Sparbankens funktionella valuta är svenska kronor. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

Ränteintäkter och räntekostnader, samt utdelning

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla uppskattade framtida in- och utbetalningar under den förväntade räntebindningstiden blir lika med det redovisade värdet av fordran eller skulden. Ränteintäkter och räntekostnader inkluderar i förekommande fall periodiserade belopp av erhållna avgifter som medräknas i effektivräntan, transaktionskostnader och eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungliga värdet av fordran/skulden och det belopp som regleras vid förfall.

För kreditförsämrade finansiella tillgångar redovisas ränteintäkter på basis av tillgångarnas nettoredovisade värde i steg 3 och på bruttoredovisat värde (dvs. exklusive förlustreserv) för tillgångar i stegen 1-2. Detta innebär en ändring av redovisningsprincip och innebär att tidigare inte upptagna ränteintäkter på osäkra fordringar redovisas nu som tillgång i balansräkningen och påverkar eget kapital positivt.

Ränteintäkter redovisas på basis av tillgångarnas nettoredovisade värde i steg 3 och på bruttoredovisat värde (dvs. exklusive förlustreserv) för tillgångar i stegen 1-2. Detta innebär en ändring av redovisningsprincip och innebär att tidigare inte upptagna ränteintäkter på osäkra fordringar redovisas nu som tillgång i balansräkningen och påverkar eget kapital positivt.

Ränteintäkter och räntekostnader som presenteras i resultaträkningen består av:

- Räntor på finansiella tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden inklusive inbetald ränta på osäkra fordringar
- Räntor från finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde över resultaträkningen
- Betald och upplupen ränta på derivat som är säkringsinstrument och säkringsredovisning tillämpas. För räntederivat som säkrar finansiella tillgångar redovisas betald och upplupen ränta som ränteintäkt. Orealiserade värdeförändringar på derivat redovisas i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Ränteintäkter redovisas på basis av tillgångarnas nettoredovisade värde i steg 3 och på bruttoredovisat värde (dvs. exklusive förlustreserv) för tillgångar i stegen 1-2 (för beskrivning av steg 1-3, se avsnitt nedan om nedskrivningar).

Utdelning från aktier och andelar redovisas i posten "Erhållna utdelningar" när rätten att erhålla betalning fastställts. Här ingår även utdelning från intrasseföretag samt även värdet på erhållna teckningsrätter i samband med nyemission.

Provisions- och avgiftsintäkter

Provisions- och avgiftsintäkterna redovisas vid den tidpunkt när prestationsåtagandet är uppfyllt, vilket är när kontrollen av varan eller tjänsten är överförd till kunden. Intäkterna återspeglar vanligtvis den ersättning som förväntas som utbyte för dessa varor eller tjänster. När ersättningen inkluderar en rörlig ersättning, till exempel rabatt eller återbäring eller prestationsbaserade delar, redovisas intäkten först när det är högst troligt att ingen återbetalning av beloppet kommer att ske. Den totala ersättningen fördelas för varje prestationsåtagande och beror på om prestationsåtagandena är uppfyllda vid en viss specifik tidpunkt eller över tid.

Sparbankerna erhåller avgifter och provisioner för utförda tjänster som intäktsredovisas på tre olika sätt enligt nedan:

Provisioner och avgifter som inräknas i den effektiva räntan

Provisioner och avgifter som är en integrerad del av effektivräntan, redovisas inte som provisionsintäkt utan som justering av effektivräntan på resultatraden ränteintäkter. Sådana avgifter utgörs främst av; uppläggningsavgifter för lån samt avgifter för tillhandahållande av kreditfacilitet eller annan typ av lånelöfte i det fall som det är sannolikt att kreditfaciliteten kommer att utnyttjas.

Provisioner och avgifter som är intjänade i takt med att tjänsterna löpande utförs

Till dessa avgifter hör främst avgifter för kreditfaciliteter eller annan typ av låneåtagande när det inte är sannolikt att faciliteten kommer att utnyttjas samt avgifter och provisioner för ställande av finansiell garanti. Dessa avgifter och provisioner periodiseras som intäkt över den period som tjänsten utförs. Till dessa avgifter hör också de ersättningar som sparbanken erhåller vid förmedling av lån till annan bank. Vid förmedling av lån till annan bank som också inbegriper ett ansvar för kreditförluster på de förmedlade lånen (dock maximerat till en viss andel av under året intjänad förmedlingsprovision) redovisas intäkten löpande brutto dvs. utan hänsyn tagen till avräkning för kreditförlust.

Provisioner och avgifter som är intjänade när en viss tjänst utförs

Till dessa avgifter och provisioner hör olika typer av provisioner för köp av värdepapper för kunds räkning, aviseringsavgifter, betal- och kreditkortsavgifter i de fall som tjänsten utförs över en period som inte sträcker sig över ett kvartalsbokslut. Dessa provisioner och avgifter som i allmänhet är relaterad till en utförd transaktion redovisas omedelbart som intäkt.

Provisionskostnader

Här redovisas kostnader för mottagna tjänster i den mån de inte är att betrakta som ränta, t ex kostnader för clearing och bankgiro, depåavgifter och avgifter till UC. Transaktionskostnader som beaktas vid beräkning av den effektiva räntan redovisas ej här.

Nettoreultat av finansiella transaktioner

Posten Nettoreultat av finansiella transaktioner innehåller de realiserade och orealiserade värdeförändringar som uppstått med anledning av finansiella transaktioner. Nettoreultat av finansiella transaktioner består av:

- Realiserade och orealiserade förändringar i verkligt värde på de tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultatet
- Realiserade och orealiserade värdeförändringar på derivatinstrument som är ekonomiska säkringsinstrument.
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på derivat där säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas.
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på säkrad post med avseende på säkrad risk i säkring av verkligt värde
- Valutakursförändringar

Allmänna administrationskostnader

Allmänna administrationskostnader omfattar personalkostnader, inklusive löner och arvoden, pensionskostnader, arbetsgivaravgifter, sociala avgifter samt utbildningskostnader. Här redovisas också lokalkostnader, IT, telekommunikations-, rese- och representationskostnader samt operativa förluster.

Bokslutsdispositioner

Bokslutsdispositioner omfattar avsättningar till och upplösningar av obeskattade reserver.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisats i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Under Skatt på årets resultat redovisas aktuell skatt, uppskjuten skatt och skatt avseende tidigare år.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan lånefordringar, aktier och andra egetkapitalinstrument, obligationsfordringar och räntebärande värdepapper samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, låneskulder samt derivat.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när Sparbanken blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En fordran tas upp när bolaget presterat och en avtalsenlig skyldighet föreligger för motparten att betala, även om faktura ännu inte har skickats.

Lånefordringar, inlåning och emitterade värdepapper samt efterställda skulder redovisas i balansräkningen på likviddagen. Lånelöften redovisas inte i balansräkningen förutom eventuell reserv för förväntade kreditförluster.

Ett avistaköp eller en avistaförsäljning av finansiella tillgångar redovisas och tas bort från rapporten över finansiell ställning på affärsdagen.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller Sparbanken förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. Lånelöften redovisas inte i balansräkningen. Lånefordringar redovisas i balansräkningen i samband med att lånebelopp utbetalas till låntagaren. En avsättning för lämnat lånelöfte görs om löftet är oåterkallligt och lämnas till en låntagare där ett nedskrivningsbehov identifieras redan innan lånet betalas ut eller när utlåningsräntan inte täcker Sparbankens upplåningskostnader för att finansiera lånet.

Klassificering och värdering

Finansiella tillgångar

Sparbankens principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar baseras på en bedömning av både (i) företagets affärsmodell för förvaltningen av finansiella tillgångar, och (ii) egenskaperna hos de avtalsenliga kassaflödena från den finansiella tillgången.

Finansiella instrument redovisas initialt till instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader förutom för derivat och de instrument som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader.

Samtliga derivat värderas initialt och löpande till verkligt värde i balansräkningen. Om säkringsredovisning inte tillämpas redovisas värdeförändringarna över resultaträkningen och derivaten kategoriseras som värderade till verkligt värde via resultaträkningen, även i de fall när de ekonomiskt säkrar risk men där säkringsredovisning inte tillämpas. Om säkringsredovisning tillämpas redovisas värdeförändringarna på derivatet och den säkrade posten på sätt som beskrivs nedan i avsnittet Derivat och säkringsredovisning.

Sparbankens principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar utgår från en bedömning av bankens affärsmodell samt de kassaflöden som investeringen ger upphov till. Om Sparbanken ändrar affärsmodell så kommer en omklassificering genomföras och redovisas. Sådana förändringar förväntas dock inträffa mycket sällan och fastställs av bankens verkställande ledning till följd av yttre eller inre förändringar.

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde är skuldinstrument som förvaltas med målet att realisera instrumentens kassaflöden genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Försäljningar kan undantagsvis förekomma t.ex. till följd av störningar på kapital- och penningmarknad eller i nära anslutning till instrumentets förfallotidpunkt. Ett krav för att en finansiell tillgång ska kunna redovisas till upplupet anskaffningsvärde är att de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av återbetalning på utestående fordran och ränta på utestående fordran.

Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Tillgångar i denna värderingskategori är föremål för reservering för förväntade kreditförluster.

Följande finansiella tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde på grund av att tillgångarna innehas inom ramen för en affärsmodell vars mål är att inneha finansiella tillgångar i syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden samt att de avtalade villkoren för de tillgångarna ger vid bestämda tidpunkter upphov till kassaflöden som bara är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet;

- Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker
- Utlåning till kreditinstitut
- Utlåning till allmänheten

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

I kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas egenkapitalinstrument med strategiska syften. Orealiserade vinster och förluster redovisas som en förändring i verkligt värde reserven i eget kapital. I samband med avbokning av tillgången omklassificeras reserven till en omföring inom eget kapital (egetkapitalinstrument).

Sparbanken har klassificerat sina långsiktiga strategiska investeringar i noterade och onoterade aktier (egetkapitalinstrument) till att oåterkalleligt vara redovisade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Denna värderingsprincip innebär att realiserade värdeförändringar redovisas i övrigt totalresultat. I samband med försäljning och bortbokning av aktier så redovisas det tidigare realiserade resultatet som en omföring mellan fond för verkligt värde till balanserat resultat. Utdelning redovisas som en intäkt när

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: dels finansiella tillgångar som obligatoriskt måste värderas till verkligt värde via resultaträkningen och dels sådana finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den s.k. Fair Value Option). Obligatorisk värdering till verkligt värde skall ske om de finansiella tillgångarna inte uppfyller kassaflödeskriterierna enligt IFRS 9.4.1.2.b. Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. För finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i resultatposten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Finansiella skulder

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper, dels finansiella skulder som utgör innehav för handelsändamål, dels finansiella skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som tillhörig till denna kategori (Fair Value Option). I den förstnämnda delkategorin ingår Sparbankens derivat med negativt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Upplåning, inlåning samt övriga finansiella skulder, t ex leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Till vilken kategori företagens finansiella tillgångar och skulder hänförs framgår av not Finansiella tillgångar och skulder.

Finansiella garantier

Sparbankens garantiavtal innebär att Sparbanken har ett åtagande att ersätta innehavaren när innehavaren gör en förlust på grund av att specifik gäldenär inte fullgjort sina betalningar vid förfall till innehavaren i enlighet med ursprungliga eller ändrade avtalsvillkor. Bland dessa garantiavtal ingår Sparbankens förpliktelse att upp till en viss nivå svara för kreditförluster i sådana lån som banken förmedlat till annan bank.

Finansiella garantiavtal redovisas initialt till verkligt värde, dvs. i normalfallet det belopp som utställaren erhållit i ersättning för den utställda garantin. Vid den efterföljande värderingen redovisas skulden för den finansiella garantin till det högre av de belopp som redovisas enligt IFRS 9 med hänsyn tagen till IFRS 9.5.5 om förlustreserv, och det belopp som ursprungligen redovisades efter avdrag, i tillämpliga fall, för ackumulerade periodiseringar, som redovisats i enlighet med IFRS 15, Intäkter från avtal med kunder. Uställda finansiella garantiavtal omfattas också av principerna om nedskrivningar (se avsnittet Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument längre fram)

Lånelöften

Med lånelöften avses i detta sammanhang dels (i) en ensidig utfästelse från sparbanken att ge ut ett lån med på förhand bestämda villkor (t.ex. ränta) där låntagaren kan välja om han/hon vill ha lånet eller inte och dels (ii) ett avtal där både sparbanken och låntagaren är bundna vid avtalsvillkoren i ett låneavtal som börjar löpa vid en tidpunkt i framtiden. För av sparbanken lämnade lånelöften gäller att (a) att det inte kan reglernas netto, (b) sparbanken har inte som praxis att sälja lånen när de lämnats enligt lånelöften och (c) låneräntan är inte lägre än marknadsräntan då lånelöftet lämnas. I det fall som lånelöftet lämnas till en låntagare där ett nedskrivningsbehov identifieras redan innan lånet betalats ut eller där utlåningsräntan inte täcker långivarens upplåningskostnader redovisar sparbanken en avsättning beräknad som det diskonterade värdet av framtida förväntade betalningar om detta belopp är större än det periodiserade värdet av eventuellt mottagna avgifter för det lämnade låneåtagandet. Uställda låneåtaganden omfattas också av principerna om nedskrivningar (se avsnittet Kreditförluster och nedskrivningar av finansiella instrument nedan).

Derivat och säkringsredovisning

Sparbanken har valt att fortsätta tillämpa säkringsredovisningsreglerna i IAS 39.

Derivat redovisas initialt till verkligt värde per datumet som kontraktet ingås. Efterföljande redovisning sker till verkligt värde via resultaträkningen. Derivat som har ett positivt värde redovisas som tillgångar och derivat som har negativt värde som skulder.

Sparbankens derivatinstrument har anskaffats för att säkra de risker för ränte- och valutakursexponeringar som Sparbanken är utsatt för. För att uppfylla kraven på säkringsredovisning enligt IAS 39 krävs att det finns en tydlig koppling till den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats och att effektiviteten kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Säkringsredovisning får bara tillämpas om säkringsrelationen kan förväntas vara

mycket effektiv och i efterhand ha haft en effektivitet som ligger inom spannet 80-125%. I de fall förutsättningarna för säkringsredovisning inte längre är uppfyllda redovisas derivatinstrumentet till verkligt värde med värdeförändringen via resultaträkningen.

Sparbanken tillämpar säkringsredovisning för de ekonomiska säkringsrelationer där resultateffekten enligt Sparbankens uppfattning skulle bli alltför missvisande om säkringsredovisning inte tillämpas. För andra ekonomiska säkringar där resultatkonsekvensen av att inte tillämpa säkringsredovisning bedöms som mer begränsad tillämpas inte säkringsredovisning mot bakgrund av det administrativa merarbete som säkringsredovisning innebär.

Samtliga derivat värderas till verkligt värde i balansräkningen. Ett inbäddat derivat värderas separat från värdkontraktet till verkligt värde om det inte är nära relaterat till värdkontraktet och om inte hela instrumentet värderas till verkligt värde där värdeförändringarna redovisas över resultaträkningen. Beroende på om säkringsredovisning tillämpas eller inte så redovisas värdeförändringarna på derivatet och den säkrade posten på olika sätt enligt nedan.

Sparbankens säkringsinstrument vid säkringsredovisning utgörs av räntetak. Den post som säkras och där säkringsredovisning tillämpas är ett belopp av utlåning med räntetak (portföljsäkring). Den säkrade risken är risken för förändring i verkligt värde av att räntan överstiger kundens lånetak.

Säkring av verkligt värde (portfölj)

Sparbanken tillämpar EU:s carve out version av IAS 39. När ett säkringsinstrument används för säkring av ett verkligt värde redovisas derivatet till verkligt värde i balansräkningen och den säkrade tillgången/skulden redovisas också den till verkligt värde avseende den säkrade risken. Risken för förändringar i verkligt värde i Sparbankens redovisning härrör från utlåning med fast ränta, vilket ger upphov till ränterisk. Värdeförändringen på derivatet redovisas i resultaträkningen tillsammans med värdeförändringen på den säkrade posten i resultaträkningen under posten Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde. Orealiserade värdeförändringar på säkringsinstrumenten redovisas bland Nettoresultat av finansiella transaktioner och räntekuponger (såväl upplupen som betald) bland ränteintäkterna.

För säkringsrelationen tillämpas säkring till verkligt värde. Den portföljmetod som tillämpas innebär att lånefordringarna fördelas ut i olika tidsspann utifrån förväntade ränteomförhandlingstidpunkter. I varje tidsspann har Sparbanken utsett det belopp som utifrån Sparbankens riskhanteringsstrategi är lämpligt att säkra och de anskaffade säkringsinstrumenten fördelas ut i dessa tidsspann. Månatligen utförs en effektivitetstest av säkringsrelationerna genom en jämförelse av förändringen i verkligt värde på säkringsinstrumentet med förändringen i verkligt värde på det säkrade beloppet med avseende på den säkrade risken i varje tidsspann. Om effektiviteten har varit inom 80-125 % redovisas en justering av värdet på den säkrade beloppet med den beräknade förändringen i verkligt värde på en separat rad i balansräkningen (Förändring i verkligt värde på räntesäkrad post i portföljsäkring). Till den del som säkringen inte varit effektiv redovisas detta i resultaträkningen. Om säkringsrelationen avbryts och den säkrade posten fortfarande finns i balansräkningen så påbörjas en periodisering enligt en rätlinjig metod på tidigare bokförda värdejusteringar.

Avbrott av säkringsredovisning

Om säkringsredovisning avbryts men den säkrade posten finns kvar i balansräkningen, periodiseras den tidigare redovisade värdejusteringen på den säkrade posten fram till den säkrade postens förväntade förfallotidpunkt. Om säkringsredovisningen avbryts och den säkrade posten inte längre redovisas i balansräkningen resultatförs den tidigare redovisade värdejusteringen på den säkrade posten omedelbart.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

För ekonomisk säkring av fordran eller skuld mot valutakursrisk används valutaterminer. För skydd mot valutarisk tillämpas inte säkringsredovisning eftersom en ekonomisk säkring avspeglas i redovisningen genom att både den underliggande fordran eller skulden och säkringsinstrumentet redovisas till balansdagens terminskurser och valutakursförändringarna redovisas över resultaträkningen.

Metoder för bestämning av verkligt värde

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterade säljkurser. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så tar banken fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Banken kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument. Värderingstekniker används för följande klasser av finansiella instrument: räntebärande värdepapper (när prisnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), aktier (när kursnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), andra räntebärande tillgångar och skulder samt derivatinstrument (OTC-derivat). De tillämpade värderingsmodellerna kalibreras så att verkligt värde vid första redovisningen uppgår till transaktionspriset och förändringar i verkligt värde redovisas sedan löpande utifrån de förändringar som inträffat i de underliggande marknadsriskparametrarna.

OTC-Derivat

Värderingsteknikerna för OTC-derivat utgörs av analys av diskonterade kassaflöden samt etablerade optionsvärderingsmodeller. Värderingsmodellerna har utformats så att observerbara marknadspriser används när sådana finns tillgängliga. I de fall som observerbara marknadspriser inte finns tillgängliga använder banken ej observerbara modellparametrar. Banken kalibrerar modellernas parametrar löpande efter jämförelser mellan modellernas värde och utfallet av faktiska transaktioner på marknaden.

Aktier och räntebärande värdepapper

Verkligt värde för finansiella instrument som inte är derivatinstrument beräknas (i) med referens till finansiella instrument som i allt väsentligt är likadana eller till nyligen genomförda transaktioner i samma finansiella instrument alternativt om sådana uppgifter inte finns tillgängliga till (ii) framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuella marknadsräntor på balansdagen. I de fall diskonterade kassaflöden har använts, beräknas framtida kassaflöden på den av företagsledningen bästa bedömningen. Den diskonteringsränta som använts är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen. Då andra värderingsmodeller har använts är indata baserade på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Innehav i onoterade aktier redovisas till ett uppskattat verkligt värde. Värdering sker med hjälp av en värderingsmodell som utifrån innehav i onoterade aktier redovisas till anskaffningsvärde i de fall ett tillförlitligt verkligt värde ej kan fastställas. Skälet till att de inte kunnat värderas till verkligt värde på ett tillförlitligt sätt är att det enligt bankledningen råder alltför stor osäkerhet i de framtida kassaflödena. Det redovisade värdet på onoterade aktier vars verkliga värden inte kunnat fastställas på ett tillförlitligt sätt uppgår till 72.064 tkr.

Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument

Redovisningsprinciperna innebär att förväntade kreditförluster redovisas för utlåning till allmänheten och övriga poster i balansräkningen som redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Vidare redovisas även förlustreserveringar på off-balance exponeringarna lämnade låneåtaganden (t.ex. outnyttjade checkräkningskrediter) och utställda finansiella garantier. Vid den initiala redovisningen redovisas en förlustreserv baserat på vad som statistiskt kan förväntas för de kommande 12 månaderna (steg 1). För det fall det uppstår en betydande ökning av kreditrisk, beräknas istället förlustreserven för hela den återstående förväntade löptiden (steg 2 eller om exponeringen betraktas som kreditförsämrad – steg 3).

Reserven för kreditförluster värderas enligt en modell för förväntade kreditförluster och speglar ett sannolikhetsvägt belopp som bestäms genom att utvärdera en rad möjliga utfall med hänsyn tagen till all rimlig och verifierbar information som är tillgänglig på rapporteringsdagen utan orimlig kostnad eller ansträngning. Kreditförlustreserveringarna värderas utifrån om det inträffat en betydande ökning av kreditrisken jämfört med första redovisningstillfället för ett instrument.

- Steg 1 omfattar finansiella instrument där ingen betydande ökning av kreditrisken inträffat sedan första redovisningstillfället och de motparter som omfattas av sparbankens policy för låg kreditrisk vid rapporteringstillfället, en riskbedömning som motsvarar "investment grade" (tillämpas dock endast på värdepapper).
- Steg 2 omfattar finansiella instrument där en betydande ökning av kreditrisk inträffat sedan första redovisningstillfället men där det vid rapporteringstillfället saknas objektiva belägg för att fordran är osäker.
- Steg 3 omfattar finansiella instrument för vilka objektiva belägg har identifierats för att fordran är osäker.

För finansiella instrument som hänförs till steg 1 motsvarar reserveringen den kreditförlust som förväntas inträffa inom 12 månader och för finansiella instrument i steg 2 där en betydande ökning av kreditrisken har identifierats samt osäkra fordringar i steg 3 motsvarar reserveringen de förväntade kreditförlusterna för det finansiella instrumentets återstående löptid. De förväntade kreditförlusterna för det finansiella instrumentets återstående löptid representerar förluster från alla fallissemangshändelser som är möjliga under det finansiella instrumentets återstående löptid. De förväntade kreditförlusterna som förväntas inträffa inom 12 månader representerar den del av de förväntade kreditförlusterna för det finansiella instrumentets återstående löptid som beror av fallissemangshändelser inom 12 månader efter rapporteringsdagen.

Redovisning av förväntade kreditförluster – utlåning till allmänheten, utställda finansiella garantier och utställda låneåtaganden

Fastställande av en betydande ökning i kreditrisk

En kredit som varit föremål för en betydande ökning av kreditrisk ingår inte längre i steg 1 utan i steg 2 (förutsatt att den inte är kreditförsämrad). Sparbanken bedömer om det skett en betydande ökning av kreditrisk genom att använda en kombination av individuell och kollektiv information och kommer att spegla ökningen i kreditrisk på individuell instrument nivå. Den kvantitativa metod som används för bedömning av ökad kreditrisk utgörs av en framåtriktad skattning av varje enskild exponerings risk för fallissemang. Metoden utgår från bankens system för klassificering av kreditrisk. Skalan av ratingklasser går från 21 (som indikerar bästa riskklass) till klass 1 (som indikerar sämsta riskklass). Ratingskalorna är uppbyggda för fyra olika kundsegment. Beroende på vilken initial rating som ett lån haft så krävs ett visst antal steg på denna ratingskala mot en lägre rating för att ökningen av kreditrisk ska anses ha ökat betydligt. Ju lägre initial rating, desto färre steg av försämringar av rating krävs för att en betydande ökning av kreditrisk ska anses ha uppkommit. När låntagaren har förfallna obetalda belopp äldre än 30 dagar, så betraktas dessa exponeringar alltid som exponeringar som har en väsentlig ökning av kreditrisk. Om den interna ratingen i ett senare skede har förbättrats i tillräcklig grad så att en betydande ökning av kreditrisk inte längre föreligger vid jämförelse med rating vid initial redovisning, kommer krediten att återföras från steg 2 till steg 1.

Kreditförsämrade lån

Liksom enligt tidigare principer redovisas kommer förlustreserv redovisas för den återstående löptiden för kreditförsämrade exponeringar (tidigare benämnda osäkra lån) när en eller flera händelser som har en negativ inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången har inträffat (steg 3). Ett lån anses vara kreditförsämrat utifrån samma förutsättningar som enligt tidigare principer vid definitionen av osäkert lån dvs. när det är 90 dagar sent i betalningar eller när det finns andra belägg i form av observerbara uppgifter om följande händelser:

- Betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller låntagaren.
- Ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller oreglerade betalningar.
- Långgivaren eller låntagaren har, av ekonomiska eller avtalsmässiga skäl som sammanhänger med låntagarens ekonomiska svårigheter, beviljat en eftergift till låntagaren som långgivaren annars inte skulle överväga.
- Det blir sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion.

Om ett tidigare lån som ansetts vara kreditförsämrat inte längre är det, sker en omföring antingen till steg 2 (om det jämfört med när lånet lämnats föreligger en betydande ökning av kreditrisk) eller till steg 1.

Värdering av förväntade kreditförluster

Förväntade kreditförluster beräknas för varje individuell kreditexponering som den diskonterade produkten av sannolikheten för fallissemang (PD), kreditexponering vid fallissemang (EAD) och förlust vid fallissemang (LGD). Sparbankens definition av fallissemang ligger nära den regulatoriska definitionen av fallissemang eftersom den används vid kreditriskhantering och omfattar bland annat krediter som är 90 dagar försenade i betalningar. PD motsvarar sannolikheten för att en låntagare kommer att falla vid en given tidpunkt under den finansiella tillgångens återstående löptid. EAD motsvarar en förväntad kreditexponering vid fallissemangstidpunkten efter att hänsyn tagits till tidpunkten för avtalsenliga betalningar samt förväntat utnyttjande av revolverande krediter och lånelöften utanför balansräkningen. LGD motsvarar den förväntade kreditförlusten på en fallerad kreditexponering med hänsyn tagen till egenskaper hos motparten, säkerheter och produkt typ. Förväntade kreditförluster bestäms genom att beräkna PD, LGD och EAD för varje framtida månad fram till och med slutet av den förväntade löptiden av en kreditexponering. Dessa tre parametrar multipliceras och justeras med överlevnadssannolikheten eller sannolikheten för att kreditexponeringen inte har blivit förskottsbelagd eller fallerad en tidigare månad. På detta sätt beräknas de månatliga förväntade kreditförlusterna vilka sedan diskonteras tillbaka till rapporteringsdagen med den ursprungliga effektivräntan och summeras. En summering av de månatliga förväntade kreditförlusterna fram till och med slutet av den förväntade löptiden ger de förväntade kreditförlusterna för tillgångens återstående löptid och summan av de kreditförluster som förväntas inträffa inom 12 månader ger de förväntade kreditförlusterna för de kommande 12 månaderna.

När de förväntade kreditförlusterna beräknas tar Sparbanken hänsyn till minst tre scenarier (ett basscenario, ett positivt och ett negativt scenario) med relevanta makroekonomiska variabler såsom BNP, bostadspriser och arbetslöshet. Riskparametrarna som används för att beräkna förväntade kreditförluster införlivar effekterna av makroekonomiska prognoser. Varje makroekonomiskt scenario tilldelas en sannolikhet och de förväntade kreditförlusterna erhålls som ett sannolikhetsvägt genomsnitt av de förväntade kreditförlusterna för varje scenario. I de fall effekten av relevanta faktorer inte fångas av riskmodeller använder Sparbanken sig av expertjusteringar.

Ett instruments löptid är relevant för både bedömningen av väsentligt ökad kreditrisk, vilken tar hänsyn till förändringar i sannolikheten för fallissemang för återstående löptid, och värderingen av förväntade kreditförluster för tillgångens återstående löptid. Generellt är förväntad löptid begränsad till den maximala avtalsperiod som Sparbanken är utsatt för kreditrisk även om en längre period överensstämmer med affärspraxis. Alla avtalsvillkor tas hänsyn till när förväntad löptid fastställs, inklusive återbetalnings-, förlängnings- och överföringsalternativ som är bindande för Sparbanken. Det enda undantaget från denna generella princip tillämpas på vissa revolverande krediter, såsom kreditkort, där förväntad löptid uppskattas baserat på den period som Sparbanken är exponerad för kreditrisk och där kreditförlusterna inte kan mildras genom riskhanteringsåtgärder. Denna så kallade beteendemässiga löptiden fastställs med användande av produktspecifik historisk data och sträcker sig upp till 10 år.

Sparbanken bedömer och beräknar förlustreserv för väsentliga osäkra kreditexponeringar individuellt och utan att använda indata från modeller. Reserveringar för kreditförluster för dessa kreditexponeringar fastställs genom att diskontera förväntade kassaflöden och ta hänsyn till minst två möjliga resultat som tar hänsyn till både makroekonomiska och icke-makroekonomiska (låntagarspecifika) scenarier.

Modifieringar

När ett lån modifieras men inte tas bort från balansräkningen görs fortsättningsvis en bedömning av väsentliga ökningar i kreditrisken jämfört med den ursprungliga kreditrisken i nedskrivningssyfte. Modifieringar resulterar inte automatiskt i en minskning av kreditrisken och alla kvalitativa och kvantitativa indikatorer kommer att fortsätta bedömas. Vidare kommer en modifieringsvinst eller förlust redovisas i resultaträkningen på raden för kreditförluster och avser skillnaden i nuvärdet av de avtalsenliga kassaflödena diskonterat med den ursprungliga effektivräntan. När ett lån modifieras och tas bort från balansräkningen anses datumet då modifieringen gjordes vara det första redovisningstillfället för det nya lånet i syfte att bedöma nedskrivningsbehov, inklusive bedömningen av väsentliga ökningar i kreditrisk. När ett nytt lån bedöms vara osäkert vid första redovisningstillfället klassificeras det som en köpt eller utgiven osäker fordran och stannar i steg 3 till dess lånet är återbetalt eller avskrivet.

Redovisning av förväntade kreditförluster – utlåning till kreditinstitut

Även sparbankens utlåning till kreditinstitut är inom tillämpningsområdet för redovisning av förväntade kreditförluster. Eftersom all utlåning till kreditinstitut är återbetalningsbar på anfordran och utlåning bara sker till svenska kreditinstitut med god rating, så uppgår de förväntade kreditförlusterna till endast obetydliga belopp och sparbanken väljer därför att inte redovisa några förväntade kreditförluster.

Presentation av kreditförluster i balansräkningen

För finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde presenteras reserveringar för kreditförluster i balansräkningen som en minskning av redovisat bruttovärde för tillgången. För låneåtaganden och finansiella garantiavtal redovisas de reserveringarna som en skuld inom raden Övriga skulder och avsättningar. I de fall ett finansiellt instrument består av två komponenter, ett lån och ett låneåtagande, såsom en revolverande checkräkningskredit, redovisar sparbanken reserven för kreditförluster separat för lånet och låneåtagandet. En bortskrivning minskar det redovisade bruttovärdet för den finansiella tillgången. I resultaträkningen presenteras kreditförluster och bortskrivningar som kreditförluster. Bortskrivningar görs då förlusten anses beloppsmässigt slutligen fastställd och redovisas inom kreditförluster och representerar beloppet före ianspråktagandet av tidigare gjord reservering. Återbetalningar av bortskrivningar liksom återvinningar av reserveringar intäktsredovisas inom kreditförluster.

Redovisning i resultat- och balansräkning

Förlustreserverna redovisas på följande sätt i balansräkningen;

- För tillgångar redovisade till upplupet anskaffningsvärde; som nedskrivningar av tillgångarnas redovisade värde.
- För låneåtaganden och utställda finansiella garantier; på balansraden Avsättningar.

Förändringar i förlustreserver redovisas i resultaträkningen på raden Kreditförluster netto.

Bortskrivning av lånefordringar

Lånefordringar som klassificerats som kreditförsämrade skrivs bort från balansräkningen när banken inte har några rimliga förväntningar på att återvinna en fordran i sin helhet eller en del av den. Banken har inte någon rimlig förväntan på att återvinna fordran och anser förlusten vara konstaterad när konkursförvaltare lämnat uppskattning om utdelning i konkurs, skuldsanering fastställt, ackordsförslag antagits, fordran eftergivits på annat sätt eller när Kronofogdmyndighet eller bankens ombud (inkassoföretag) redovisar att utmättningsbara tillgångar saknas.

Efter bortskrivning redovisas lånefordringarna inte längre i balansräkningen. Återvinning på tidigare redovisade bortskrivningar redovisas som en minskning av kreditförluster på resultatraden kreditförluster netto.

lanspråktagen pant

Övertagen egendom för skyddande av lånefordran värderas enligt lägsta värdets princip, dvs. det lägre beloppet av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet om den övertagna egendomen inte är ett finansiellt instrument. lanspråktagen pant som är finansiellt instrument värderas och redovisas i enlighet med bankens principer för värderingar av finansiella instrument. Det är dock ej tillåtet att redovisa finansiella instrument till upplupet anskaffningsvärde då det av Finansinspektionen inte anses förenligt med lagen om bank- och finansieringsrörelsens krav.

Övertagen egendom redovisas under samma tillgångspost som egendom av motsvarande slag som förvärvat på annat sätt. Intäkter och kostnader som avser övertagen egendom fördelas på motsvarande sätt som andra intäkter och kostnader i resultaträkningen. För fastigheter som Sparbanken övertagit för att skydda en fordran redovisas hyresintäkter under övriga rörelseintäkter och driftskostnader under övriga rörelsekostnader.

Materiella tillgångar

Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma Sparbanken till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas i anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Leasade tillgångar

Sparbanken tillämpar i enlighet med undantaget i RFR 2 inte IFRS 16 för redovisning av leasingavtal. Som leasetaagare redovisas leasingavgifter som kostnad linjärt över leasingperioden och således redovisas inte nyttjanderätter och leasingskulder i balansräkning. De avtal där Sparbanken är leasegivare redovisas som operationella leasingavtal.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma Sparbanken till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, uträngas och kostnadsföres i samband med utbytet. Reparationer kostnadsföres löpande.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av.

Beräknade nyttjandeperioder;

- byggnader, rörelsefastigheter	se nedan
- maskiner och andra tekniska anläggningar	5 - 12 år
- inventarier, verktyg och installationer	5 - 10 år

Rörelsefastigheterna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Nyttjandeperioderna har bedömts variera mellan 10-100 år på dessa komponenter. Den redovisningsmässiga skillnaden mellan att tillämpa olika avskrivningsperioder för fastigheternas beståndsdelar i förhållande till avskrivning enligt tidigare redovisningsregler är emellertid försumbar. Sparbanken har därför valt att tillämpa avskrivning av fastigheten på 50 år, vilket överensstämmer med det skatterättsliga avdraget.

Använda avskrivningsmetoder och tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

Nedskrivningar av materiella tillgångar

Nedskrivningsprövning

De redovisade värdena för Sparbankens tillgångar prövas vid varje balansdag för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas enligt IAS 36 tillgångens återvinningsvärde. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet.

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Ersättningar till anställda

Ersättningar efter avslutad anställning

Pensionering genom försäkring

Sparbankens pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal med Sparinstitutens Pensionskassa (SPK). Enligt IAS 19 är en avgiftsbestämd plan en plan för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka Sparbanken betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänför sig till anställdas tjänstgöring under innevarande period och tidigare.

En förmånsbestämd pensionsplan definieras som annan plan för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämd plan. Pensionsplanen för Sparbankens anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Sparbanken har dock gjort bedömningen att UFR 10 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare är tillämplig även för Sparbankens pensionsplan hos SPK. Sparbanken saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Sparbankens förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt Sparbanken under en period. Premier betalas till SPK baserat på aktuell lön. Årets kostnader för dessa försäkringspremier framgår av not 10.

Sparbanken har utöver de kollektivavtalade tjänstepensionerna också i särskilda avtal utfäst till vissa anställda att den anställde kan avsluta sin tjänstgöring vid en tidigare tidpunkt än 65 års ålder och om en ytterligare ersättning än den som den kollektivavtalade pensionsförmånen då ger.

Även dessa pensionsplaner är tryggade via försäkringsavtal.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om Sparbanken är bevisligen förpliktad, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls. En avsättning redovisas för den förväntade kostnaden för vinstandelsbetalningar när Sparbanken har en gällande rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda och förpliktelsen kan beräknas tillförlitligt.

Avsättning

En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder ovisshet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i balansräkningen när det finns en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättningar görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

Eventualförpliktelser

Upplýsningar om eventualförpliktelser lämnas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

3 FINANSIELLA RISKER

I Sparbankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har Sparbankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i Sparbanken, fastställt policyer och instruktioner för kreditgivning och den övriga finansverksamheten.

Sparbankens styrelse har det övergripande ansvaret för Sparbankens riskhantering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika andra funktioner. Dessa i sin tur rapporterar regelbundet till styrelsen.

Sparbankens riskhantering syftar till att identifiera och analysera de risker som Sparbanken har i sin verksamhet och att för dessa sätta lämpliga begränsningar (limiter) och försäkra att det finns kontroll på plats. Riskerna bevakas och kontroller görs löpande att limiter inte överskrids. Riskpolicyer och riskhanteringssystem går igenom regelbundet för att kontrollera att dessa är korrekta och t ex återspeglar gällande marknadsvillkor samt produkter och tjänster som erbjuds. Genom utbildning och tydliga processer skapar Sparbanken förutsättningar för en god riskkontroll, där varje anställd förstår sin roll och sitt ansvar.

Funktionen för riskkontroll är utlokaliserad på extern part. Funktionen är oberoende i förhållande till Sparbankens operativa affärsverksamhet. Funktionen är direkt underställd VD och rapporterar direkt till styrelsen enligt fastställt plan eller oftare när behov uppstår. Riskkontrollfunktionens uppgift är att analysera utvecklingen av riskerna samt vid behov föreslå ändringar i styrdokument och processer.

Kreditrisk

Med kredit-/motpartsrisik avses risken att Sparbanken inte erhåller betalning enligt överenskommelse och/eller kommer att göra en förlust på grund av motpartens oförmåga att infria sina förpliktelser. Detta omfattar också den risk som Sparbanken tar på sig när Sparbanken ställer ut finansiella garantier för att garantera en tredje parts betalningsfullgörande till innehavaren av den finansiella garantin. Till denna risk räknas också den risk som Sparbanken har i förmedlade lån till Swedbank Hypotek. I detta sistnämnda fall är emellertid förlustrisken begränsad till under året intjänad förmedlingsprovision. Den bakomliggande transaktionen kan avse en kredit, en garanti, ett värdepapper eller ett derivatinstrument.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för Sparbankens kreditriskexponering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika kreditdelegationer. Kreditdelegationernas beslut hålls tillgängliga för styrelsen.

Sparbankens kreditgivning präglas av högt uppställda mål med avseende på etik, kvalitet och kontroll. En genomgående princip är bl a att alla kreditbeslut i Sparbanken normalt fattas av minst två personer. Trots att kreditrisken utgör Sparbankens största riskexponering är Sparbankens kreditförluster jämförelsevis små i förhållande till utestående kreditvolym.

Den avgörande bedömningsgrunden för Sparbankens kreditgivning, som utifrån låntagarnas hemvist i huvudsak är geografiskt hänförliga till Sparbankens verksamhetsområde, är låntagarnas återbetalningsförmåga. För att ytterligare minska risken är merparten av Sparbankens krediter dessutom säkerställda med pantbrev i fastigheter och andra bankmässiga säkerheter. Sparbanken strävar efter en god riskspridning. För att begränsa kredit- och motpartsrisker i Sparbankens värdepappersportfölj tillåts endast placeringar inom vissa beloppsmässiga ramar och till motparter i enlighet med den av styrelsen fastställda finanspolicyen.

Större kreditengagemang (kredittagarens samtliga egna förbindelser och ansvarsförbindelser) omprövas minst en gång årligen i behörig kreditbeviljande instans. För större företagsengagemang tillämpas riskklassificering i samband med nybeviljning av kredit och i samband med den årliga omprövningen. Riskklassificeringssystemet innebär att krediterna klassificeras i olika riskklasser beroende på risken för obestånd och risken vid ett eventuellt obestånd.

Klassificeringen syftar till att uppskatta sannolikheten för fallissemang inom ett år och uttrycks på en skala med 23 klasser där 0 representerar störst risk och 21 representerar lägst risk, samt en klass för fallissemang.

Fördelning klassificering		Sannolikhet för fallissemang (%)
Låg risk	21-13	<0,42
Normal risk	9-12	0,42-1,7
Förhöjd risk	6-8	1,7-4,8
Hög risk	0-5	>4,80
Fallerade	Fallerade	100

Sparbankens rutiner för övervakning av förfallna betalningar och oreglerade fordringar syftar till att minimera kreditförlusterna genom en tidig upptäckt av betalningsproblem hos kredittagarna och en åtföljande snabb handläggning av förekommande kravärenden. Övervakningen sker med stöd av ett särskilt kravsystem som med automatik bevakar och påminner om när kravätgård är erforderlig.

Kreditkvalitet

Sparbanken följer årligen upp och rapporterar kreditgivningen på företagsengagemang enligt särskilda riktlinjer för att säkerställa kreditkvaliteten i banken. Ett riskklassificeringsverktyg är inbyggt i kreditberedningssystemet för att bedöma kvaliteten i engagemangen. Riskklassificeringsverktyget tar hänsyn till företagets nyckeltal, extern skötsamhet (UC) samt intern skötsamhet.

För privata engagemang används ett scoringssystem anpassat för att säkerställa kvaliteten på nybeviljade krediter till privatpersoner. Både internt samt externt beteende vägs ihop för att få fram ett risktal. Scoringssystemet för både privat och företag används även av Swedbank samt andra fristående sparbanker.

Kvaliteten på Sparbankens kreditengagemang bedöms som god.

Koncentrationsrisker

Då Sparbanken verkar inom ett geografiskt begränsat område är Sparbankens utlåningsportfölj inte oändligt granulerad. Detta innebär att det i utlåningsportföljen uppstår vissa koncentrationsrisker. Sparbanken har beaktat dessa risker vid upprättandet av den Interna Kapital- och Likviditetsutvärderingen (IKLU).

Sparbankens kreditriskexponering brutto och netto samt koncentrationer med avseende på motparter samt lånefordringar per kategori av låntagare visas i tabeller nedan.

Kreditriskexponering uppdelat på kreditbetyg för finansiella tillgångar 2019-12-31

Tkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3 (ej köpta eller utgivna kreditförsämrade)	Steg 3 (köpta eller utgivna kreditförsämrade)	Totalt
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					
Låg risk	2 544	0	0	0	2 544
Totalt redovisat värde	2 544	0	0	0	2 544
Utlåning till kreditinstitut					
Låg risk	611 772	0	0	0	611 772
Totalt redovisat värde	611 772	0	0	0	611 772
Utlåning till allmänheten					
Låg risk (riskklass 13-21)	4 891 112	20 982	0	0	4 912 094
Normal risk (riskklass 9-12)	1 490 206	110 118	1 364	0	1 601 688
Förhöjd risk (riskklass 6-8)	594 622	297 948	5	0	892 575
Hög risk (riskklass 0-5)	41 421	120 061	6 751	0	168 233
Fallerade	0	0	25 723	0	25 723
Förlustreservering	-3 008	-4 730	-14 969	0	-22 707
Totalt redovisat värde	7 014 353	544 379	18 874	0	7 577 605
Totalt förlustreservering	-3 008	-4 730	-14 969	0	-22 707
Totalt, redovisat värde	7 628 669	544 379	18 874	0	8 191 921

Kreditriskexponering uppdelat på kreditbetyg för finansiella tillgångar 2018-12-31

Tkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3 (ej köpta eller utgivna kreditförsämrade)	Steg 3 (köpta eller utgivna kreditförsämrade)	Totalt
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					
Låg risk	1 858	0	0	0	1 858
Totalt redovisat värde	1 858	0	0	0	1 858
Utlåning till kreditinstitut					
Låg risk	760 123	0	0	0	760 123
Totalt redovisat värde	760 123	0	0	0	760 123
Utlåning till allmänheten					
Låg risk (riskklass 13-21)	4 292 215	20 130	0	0	4 312 345
Normal risk (riskklass 9-12)	1 579 460	90 235	18 748	0	1 688 443
Förhöjd risk (riskklass 6-8)	547 744	250 580	0	0	798 324
Hög risk (riskklass 0-5)	41 763	72 471	33 310	0	147 544
Fallerade	0	0	6 161	0	6 161
Förlustreservering	-3 735	-5 748	-11 724	0	-21 208
Totalt redovisat värde	6 457 451	427 668	46 495	0	6 931 611
Totalt förlustreservering	-3 735	-5 748	-11 724	0	-21 208
Totalt, redovisat värde	7 219 432	427 668	46 495	0	7 693 592

Utöver vad som framgår i tabellen ovan så har Sparbanken förmedlat lån om totalt 2.162.285 tkr (2.276.483 tkr) till andra banker. För dessa förmedlade lån har Sparbanken en ansvarighet för konstaterade kreditförluster som maximalt uppgår till årets intjänade förmedlingsprovision. Dessa provisioner uppgick 2019 till 15.268 tkr (16.762 tkr). Den totala förlustreserveringen för de förmedlade lånen uppgår till 688 tkr.

Maximal exponering för kreditrisk samt värde av säkerheter för finansiella tillgångar som är föremål för förlustrerivering enligt IFRS 9

Kreditriskexponering, brutto och netto 2019	Total kreditrisk-exponering (före nedskrivning)	Nedskrivning	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Total kreditrisk-exponering efter avdrag säkerheter
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	2 544	0	2 544	0	2 544
Utlåning till kreditinstitut	611 772	0	611 772	0	611 772
Utlåning till allmänheten					
Krediter ¹ mot säkerhet av:					
Statlig och kommunal borgen ²	21 931	35	21 895	21 895	0
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter ³	3 895 774	1 390	3 894 388	3 728 327	166 061
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	751 624	319	751 305	734 477	16 828
Pantbrev i jordbruksfastigheter	999 852	952	998 900	989 875	9 025
Pantbrev i andra näringsfastigheter	970 261	6 276	963 984	919 840	44 144
Företagsinteckning	181 669	8 743	172 926	172 024	902
Övriga ⁵	779 201	4 992	774 209	0	774 209
varav: kreditinstitut	0	0	0	0	0
Summa	7 600 312	22 707	7 577 605	6 566 438	1 011 169
Åtaganden					
Utställda lånelöften	433 286	574	432 712	0	432 712
Utställda finansiella garantier	202 238	1 650	200 588	0	200 588
Åtaganden	454 722	610	454 112	0	454 112
Summa	1 090 246	2 834	1 087 412	0	1 087 412
Total kreditriskexponering	9 304 874	25 541	9 279 333	6 566 438	2 712 897

Kreditriskexponering, brutto och netto 2018	Total kreditrisk-exponering (före nedskrivning)	Nedskrivning	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Total kreditrisk-exponering efter avdrag säkerheter
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	1 858	0	1 858	0	1 858
Utlåning till kreditinstitut	760 123	0	760 123	0	760 123
Utlåning till allmänheten					
Krediter ¹ mot säkerhet av:					
Statlig och kommunal borgen ²	25 346	169	25 177	25 177	0
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter ³	3 525 852	1 685	3 524 167	3 354 273	169 894
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	730 746	681	730 065	708 585	21 480
Pantbrev i jordbruksfastigheter	888 910	1 306	887 604	882 330	5 274
Pantbrev i andra näringsfastigheter	936 527	3 250	933 277	876 539	56 738
Företagsinteckning	176 343	5 452	170 891	166 281	4 610
Övriga ⁵	669 094	8 665	660 429	0	660 429
varav: kreditinstitut	0	0	0	0	0
Summa	6 952 818	21 208	6 931 611	6 013 185	918 425
Åtaganden					
Utställda lånelöften	402 241	1 053	401 188	0	401 188
Utställda finansiella garantier	107 801	382	107 419	0	107 419
Ej utnyttjade krediter i räkning	488 553	333	488 220	0	488 220
Summa	998 595	1 768	996 827	0	996 827
Total kreditriskexponering	8 713 593	22 976	8 690 618	6 013 185	2 677 432

¹ Med kredit avses fordringar och andra placeringar i värdepapper, dock ej aktier, i balansräkningen samt kreditåtaganden utanför balansräkningen, exempelvis, garantier och borgensåtaganden. Säkerheterna är upptagna till bedömda marknadsvärden vid utlåningstillfället eller senare uppdatering.

² inklusive krediter till stat och kommun

³ inklusive bostadsrätter

⁴ inklusive bostadsrättsföreningar

⁵ inklusive krediter utan säkerhet samt ej utnyttjade krediter i räkning

⁶ I detta exempel utgår vi från Standard and Poor's eller likvärdigt ratinginstitut.

Maximal exponering för kreditrisk för finansiella tillgångar som inte är föremål för förlustreservering

Kreditriskexponering 2019-12-31 <i>tkr</i>	Kreditriskexponering	Värde av säkerheter	Kreditriskexponering med hänsyn till säkerheter
Belåningsbara statsskuld-förbindelser			
- AAA ¹	127 495	0	127 495
- AA	0	0	0
Summa	127 495	0	127 495
Obligationer och andra räntebärande			
- AAA	274 778	0	274 778
- AA	0	0	0
- A	92 450	0	92 450
- BBB eller lägre	46 230	0	46 230
- utan rating	204 715	0	204 715
Summa	618 172	0	618 172
Derivat	37	0	37
Total kreditriskexponering	745 704	0	745 704

¹ I detta exempel utgår vi från Standard and Poor's eller likvärdigt ratinginstitut.

Kreditriskexponering 2018-12-31 <i>tkr</i>	Kreditriskexponering	Värde av säkerheter	Kreditriskexponering med hänsyn till säkerheter
Belåningsbara statsskuld-förbindelser			
- AAA ¹	67 110	0	67 110
- AA	53 735	0	53 735
Summa	120 845	0	120 845
Obligationer och andra räntebärande			
- AAA	193 456	0	193 456
- AA	32 103	0	32 103
- A	75 850	0	75 850
- BBB eller lägre	183 485	0	183 485
- utan rating	413 383	0	413 383
Summa	898 276	0	898 276
Derivat	199	0	199
Total kreditriskexponering	1 019 320	0	1 019 320

¹ I detta exempel utgår vi från Standard and Poor's eller likvärdigt ratinginstitut.

Kvittningsavtal och liknande avtal

Sparbanken ingår i derivatavtal under International Swaps and Derivatives Association (ISDA) master nettingavtal. Avtalen innebär att när en motpart inte kan reglera sina åtaganden enligt samtliga transaktioner avbryts avtalet och alla utestående mellanhavanden skall regleras med ett nettobelopp. ISDA-avtalen uppfyller inte kriterierna för kvittning i balansräkningen. Detta beror på att kvittning enligt ISDA-avtalen endast är tillåten om motparten eller Sparbanken inte kan reglera sina åtaganden. Därtill är det inte heller motparten eller Sparbankens avsikt att reglera mellanhavanden på nettobasis eller vid samma tidpunkt.

Upplysningarna i tabellen nedan visar finansiella instrument som omfattas av ett rättsligt bindande ramtaval om netting eller ett liknande avtal.

2019

Tkr	Brutto- belopp	Kvittning i balans- räkningen	Netto- belopp i balans- räkningen
Finansiella tillgångar			
Derivat som innehas för handel	29	0	29
Derivat för verkligtvärde säkring	8	0	8
Summa	37	0	37
Finansiella skulder			
Derivat som innehas för handel	2 179	0	2 179
Summa	2 179	0	2 179

2018

Tkr	Brutto- belopp	Kvittning i balans- räkningen	Netto- belopp i balans- räkningen
Finansiella tillgångar			
Derivat som innehas för handel	89	0	89
Derivat för verkligtvärde säkring	110	0	110
Summa	199	0	199
Finansiella skulder			
Derivat som innehas för handel	5 263	0	5 263
Summa	5 263	0	5 263

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att Sparbanken får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med sina finansiella skulder. Likviditetsrisk kan även uttryckas som risken för förlust eller försämrad intjäningsförmåga till följd av att Sparbankens betalningsåtaganden inte kan fullgöras i rätt tid. Likviditetsrisker uppstår då tillgångar och skulder inklusive derivatinstrument har olika löptider.

Sparbankens riskhantering fokuserar här på att skapa likviditetsresurser och på portföljstrukturer. Det innebär att placeringar framförallt görs i likvida värdepapper, d v s värdepapper som handlas på en fungerande marknad. Likviditeten bevakas löpande och stresstester utförs för olika scenarios.

Sparbanken ska ha en likviditetsreserv bestående av obligationer utgivna av svenska staten eller svensk kommun, utlåning till kreditinstitut, säkerställda bostadsobligationer belåningsbara i Riksbanken och andra likvida placeringar. Denna likviditetsreserv inklusive andra likviditetsskapande åtgärder ska minst uppgå till 15% av Sparbankens inlåning från allmänheten.

Sparbankens likviditetsexponering med avseende på återstående löptider på tillgångar och skulder framgår av tabellen nedan. Även den kassaflödesanalys, som finns intagen på annat ställe i årsredovisningen, belyser Sparbankens likviditetssituation.

Likviditetsflöden 2019

	Odiskonterade kassaflöden - kontraktuellt återstående löptid						
	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa nominella kassaflöden
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavande hos centralbanke	0	0	0	0	0	2 544	2 544
Belåningsbara statsskuldssförbindelser	0	12 171	1 336	72 509	45 622	0	131 638
Utlåning till kreditinstitut	607 472	0	0	0	0	4 300	611 772
Utlåning till allmänheten	0	340 506	1 017 310	2 544 337	5 198 563	0	9 100 716
Obligationer och andra räntebärande värdep.	0	6 384	34 958	551 007	60 142	0	652 491
Övriga tillgångar	0	0	0	0	0	120 940	120 940
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0	15 882	1 969	0	0	0	17 851
Summa tillgångar	607 472	374 943	1 055 573	3 167 853	5 304 327	127 784	10 637 952
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	3 276	140 056	3 228	0	0	0	146 560
Inlåning fr allmänheten	6 481 920	175 574	208 958	8 194	0	0	6 874 646
Derivat	0	1 192	3 252	10 077	630	0	15 151
Emitterade värdepapper	0	2 004	330 077	602 021	0	0	934 102
Övriga skulder	0	20 109	0	0	0	0	20 109
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	13 322	2 004	2 664	0	0	17 990
Summa skulder	6 485 196	352 257	547 519	622 956	630	0	8 008 558
Oredovisade lånelöften	0	232 862	200 424	0	0	0	433 286
Outnyttjad del av beviljade krediter	454 722	0	0	0	0	0	454 722
Total skillnad	-6 332 446	-210 176	307 630	2 544 897	5 303 697	127 784	1 741 386

Likviditetsflöden 2018

	Odiskonterade kassaflöden - kontraktuell återstående löptid						Summa nominella kassaflöden
	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavande hos centralbanken	0	0	0	0	0	1 858	1 858
Belåningsbara statsskuldsförbindelser	0	29	201	120 768	0	0	120 998
Utlåning till kreditinstitut	667 523	0	0	0	0	2 600	670 123
Utlåning till allmänheten	0	169 510	1 231 034	2 148 285	5 268 274	0	8 817 103
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	179 464	72 913	634 158	60 980	0	947 515
Övriga tillgångar	100 000	0	11 570	0	0	166 096	277 666
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0	16 682	1 097	0	0	0	17 779
Summa tillgångar	767 523	365 685	1 316 815	2 903 211	5 329 254	170 554	10 853 042
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	2 865	0	3 070	101 540	0	0	107 475
Inlåning fr allmänheten	6 768 203	110 149	147 327	29 120	0	0	7 054 799
Derivat	0	2 772	8 010	22 843	2 717	0	36 342
Emitterade värdepapper	0	220 516	3 870	629 950	0	0	854 336
Övriga skulder	0	27 222	0	0	0	0	27 222
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	2 761	3 880	2 576	0	0	9 217
Summa skulder	6 771 068	363 420	166 157	786 029	2 717	0	8 089 391
Oredovisade länelöften	0	164 552	237 689	0	0	0	402 241
Outnyttjad del av beviljade krediter	488 553	0	0	0	0	0	488 553
Total skillnad	-6 492 098	-162 287	912 969	2 117 182	5 326 537	170 554	1 872 857

Sparbankens bedömning är att de förväntade tidpunkterna för återvinning i stort sett överstämmer med ovanstående tabeller. För poster utan löptid (kassa, övriga tillgångar) bedöms återvinningstidpunkterna inte överstiga ett år.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Det finns tre typer av marknadsrisk: valutarisk, ränterisk och andra prISRISKEN. I finansiell verksamhet utgörs de viktigaste marknadsriskerna av ränterisker, valutarisker och aktiekursrisker (prISRISKEN). I Sparbankens fall utgör ränterisken och aktiekursrisken de övervägande marknadsriskerna.

Ränterisk definieras som risken för att marknadsvärdet på Sparbankens fastförräntade tillgångar sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk, eller prISRISKEN, ökar med åtagandets löptid. En annan form av ränterisk är inkomstrisken, d v s risken för att räntenettet försämras i ett förändrat ränteläge genom att räntebindningstiden är olika för tillgångar och skulder.

Valutarisk uppstår till följd av att tillgångar och skulder i samma utländska valuta storleksmässigt inte överensstämmer.

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av bl a samhällsekonomiska faktorer.

Ränterisk

Ränterisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. Ränterisk kan således dels bestå av förändring i verkligt värde, prISRISKEN, dels förändring i kassaflöde, kassaflödesrisk. En betydande faktor som påverkar ränterisken är räntebindningstiden. Långa räntebindningstider motverkar kassaflödesrisken men ökar prISRISKEN. Kortare räntebindningstider motverkar prISRISKEN men ökar kassaflödesrisken.

I enlighet med Sparbankens riskpolicy kontrolleras de finansiella riskerna i verksamheten med limiter. Beträffande ränteriskerna innebär detta t ex att räntebindningstiderna på Sparbankens räntebärande placeringar måste hålla sig inom vissa tids- och beloppsmässiga ramar. För att säkra sig mot ränterisken i Sparbankens fastförräntade utlåning har Sparbanken ingått ränteswapavtal, dvs avtal enligt vilka Sparbanken betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta. Ett sätt att indikativt mäta ränterisken är en s k gap-analys, som återfinns nedan, som visar räntebindningstiderna för Sparbankens tillgångar och skulder i balansräkningen samt poster utanför balansräkningen. Analysen visar att vid en förändring av marknadsräntan med en procentenhet minskar/ökar räntenettet för kommande 12-månadersperiod med 4.349 tkr (få 2.868 tkr).

Den momentana resultateffekten vid en ökning av marknadsräntan med 1 procentenhet är 27.509 tkr (13.082 tkr). Ökningen på den momentana effekten beror framförallt på ett utökat innehav i ränteswapar. Per 2019-12-31 hade Sparbanken ett nominellt värde på ränteswapar på 2.078.000 tkr (1.464.000 tkr).

Hantering av Sparbankens ränteeponering är centraliserad, vilket innebär att finanskomittén ansvarar för att identifiera och hantera denna exponering.

Enligt finanspolicyen får Sparbankens ränterisk uppgå till mellan -1 och +3 år mätt som duration i eget kapital. Derivatinstrument som exempelvis ränteswapkontrakt och räntecapar (tak) används för att hantera ränterisken. I redovisningen tillämpas säkringsredovisning när en effektiv koppling finns mellan säkrat lån och räntecapen, se vidare i not om redovisningsprinciper. Per den 31 december 2019 var durationen i eget kapital 0,59 år.

Per den 31 december 2019 hade Sparbanken ränteswapar med ett kontraktsvärde på 2.078.000 tkr (1.464.000 tkr) och räntetak på 135.000 tkr (145.000 tkr).

Swaparnas verkliga värde netto uppgick den 31 december 2019 till -2.179 tkr (-5.207 tkr) och räntetakens marknadsvärde till 32 tkr (123 tkr).

2019

Räntebindingstider för tillgångar och skulder - Ränteexponering

	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa	0	0	0	0	0	0	0	2 544	2 544
Belåningsbara statsskuld-förbindelser	23 598	12 070	0	0	0	60 552	31 274	0	127 495
Utlåning till kreditinstitut	611 772	0	0	0	0	0	0	0	611 772
Utlåning till allmänheten	5 355 859	40 867	50 797	141 943	1 314 114	612 702	61 323	0	7 577 605
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	588	0	0	0	0	0	0	0	588
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	96 225	247 292	5 096	0	84 555	144 125	40 880	0	618 172
Övriga tillgångar	0	0	0	0	0	0	0	571 789	571 789
Summa	6 088 042	300 229	55 893	141 943	1 398 669	817 380	133 477	574 333	9 509 966
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	56 504	90 000	0	0	0	0	0	0	146 504
Inlåning från allmänheten	6 536 956	120 084	139 110	69 059	7 242	800	0	0	6 873 251
Upplåning från allm	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Emitterade värdepapper	0	925 474	0	0	0	0	0	0	925 474
Övriga skulder	0	0	0	0	0	0	0	45 123	45 123
Efterställda skulder	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eget kapital	0	0	0	0	0	0	0	1 519 614	1 519 614
Summa skulder och eget kapital	6 593 460	1 135 558	139 110	69 059	7 242	800	0	1 564 737	9 509 966
Differens tillgångar och skulder	-505 418	-835 329	-83 217	72 884	1 391 427	816 580	133 477	-990 404	
Räntederivat, fast ränta erhålls ¹	400 000	1 678 000	0	0	0	0	0	0	2 078 000
Räntederivat, fast ränta erläggs ²	0	120 000	0	130 000	1 219 000	552 000	57 000	0	2 078 000
Kumulativ exponering	-105 418	617 253	534 036	476 920	649 347	913 927	990 404	0	

2018

Räntebindingstider för tillgångar och skulder - Ränteexponering

	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa	0	0	0	0	0	0	0	1 858	1 858
Belåningsbara statsskuld-förbindelser	90 924	29 921	0	0	0	0	0	0	120 845
Utlåning till kreditinstitut	760 123	0	0	0	0	0	0	0	760 123
Utlåning till allmänheten	5 329 950	28 379	70 170	184 417	860 188	410 858	47 649	0	6 931 611
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	787	0	0	0	0	0	0	0	787
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	148 853	424 654	12 119	25 760	15 351	231 761	39 778	0	898 276
Övriga tillgångar	0	0	0	0	0	0	0	849 143	849 143
Summa	6 330 637	482 954	82 289	210 177	875 539	642 619	87 427	851 001	9 562 643
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	2 865	0	3 070	100 000	0	0	0	0	105 935
Inlåning från allmänheten	6 800 340	77 749	93 333	53 564	28 479	500	0	0	7 053 965
Upplåning från allm	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Emitterade värdepapper	219 153	625 111	0	0	0	0	0	0	844 264
Övriga skulder	0	0	0	0	0	0	0	46 359	46 359
Efterställda skulder	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eget kapital	0	0	0	0	0	0	0	1 512 120	1 512 120
Summa skulder och eget kapital	7 022 358	702 860	96 403	153 564	28 479	500	0	1 558 479	9 562 643
Differens tillgångar och skulder	-691 721	-219 906	-14 114	56 613	847 060	642 119	87 427	-707 478	
Räntederivat, fast ränta erhålls ¹	150 000	1 314 000	0	0	0	0	0	0	1 464 000
Räntederivat, fast ränta erläggs ²	0	70 000	50 000	86 000	839 000	367 000	52 000	0	1 464 000
Kumulativ exponering	-541 721	482 373	418 259	388 872	396 932	672 051	707 478	0	

^{1 & 2} Nominellt värde

Det pågår arbeten i många länder med att reformera de nuvarande referensräntorna (ofta benämnda IBOR). Sparbanken har exponeringar mot referensräntor endast i Stibor. Dessa exponeringar finns dels i de räntederivat som Sparbanken har ingått i och dels i investeringar i obligationer med rörlig ränta, de kundräntor som på något vis bygger på prissättning utifrån Stibor samt egna emitterade värdepapper. De nominella beloppen av derivat med referens till Stibor samt förfallostruktur framgår av tabellen ovan. Nominella belopp för räntebärande papper med referens till Stibor uppgår till 370.000 tkr. Banken har också företagsutlåning (utlåning till allmänheten) som prissätts med Stibor som referensränta som uppgår till 1.102.000 tkr. Nominellt belopp för av Sparbanken emitterade värdepapper med referens till Stibor uppgår till 925.000 tkr.

Valutarisk

Valutarisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i valutakurser. I balansräkningen finns mindre volymer in- och utlåning i utländsk valuta samt valutaterminer. Dessa positioner är täckta genom identiska motaffärer med Swedbank AB. Den valutarisk som Sparbanken är utsatt för är således begränsad till lagret av resevaluta.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser (oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade specifikt till det aktien eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas med på marknaden).

Sparbanken innehar aktier och andelar dels som ett led i finansförvaltningen och dels som ett strategiskt innehav av aktier i Swedbank AB, Indecap Holding AB m.m.

Aktierna i Swedbank AB och övriga strategiska aktieinnehav värderas som "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat" vilket innebär att värdeförändringen sker i övrigt totalresultat, medan aktier och andelar i Finansförvaltningen värderas som "Finansiellatillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen".

Enligt ovanstående definition skulle en generell förändring med 1 procentenhet av aktiekurserna påverka Sparbankens resultat före skatt med approximativt 1.188 tkr (1.897 tkr) för året som slutar 31 december 2019 samt påverka eget kapital med 3.552 tkr (4.601 tkr).

Operativa risker

Med operativ risk avses risken för att fel eller brister i administrativa rutiner leder till oväntade ekonomiska eller förtroendemässiga förluster. Dessa kan exempelvis orsakas av bristande intern kontroll, bristfälliga system eller teknisk utrustning. Även risken för oegentligheter, internt eller externt, ingår i den operativa risken.

De operativa riskerna motverkas genom intern kontroll. Upprätthållandet av en god intern kontroll är en ständigt pågående process i Sparbanken, som bl a omfattar

- kravet på att det skall finnas ändamålsenliga rutiner och instruktioner,
- klart definierad ansvars- och arbetsfördelning för medarbetarna,
- IT-stöd i form av ekonomi-, kredit och inlåningssystem med inbyggda maskinella avstämningar och kontroller,
- behörighetssystem,
- interna informations- och rapporteringssystem för att bl a tillgodose ledningens krav på information om exempelvis Sparbankens riskexponering, samt
- informationssäkerhet och fysisk säkerhet för att skydda Sparbankens och kundernas tillgångar.

Derivat och säkringsredovisning

2019

Derivat

tkr	Nominellt belopp/ återstående löptid				Positiva marknadsvärden	Negativa marknadsvärden
	Upp till 1 år	> 1 år - 5 år	>5 år	Total		
<i>Derivat ej i säkringsredovisning</i>						
Ränterelaterade kontrakt						
Swappar	250 000	1 771 000	57 000	2 078 000	0	2 179
Capar	1 895	15 803	5 000	22 698	24	0
Summa	251 895	1 786 803	62 000	2 100 698	24	2 179
Valutarelaterade kontrakt						
Terminer	2 763	0	0	2 763	5	0
Summa	2 763	0	0	2 763	5	0
Summa derivat ej i säkringsredovisning	254 658	1 786 803	62 000	2 103 461	29	2 179
<i>Derivat för verkligtvärde-säkringar av ränterisk</i>						
Ränterelaterade kontrakt						
Capar	18 105	94 197	0	112 302	8	0
Summa derivat för verkligtvärde säkringar	18 105	94 197	0	112 302	8	0
Total summa	272 763	1 881 000	62 000	2 215 763	37	2 179

Derivat och säkringsredovisning

2018

Derivat

tkr	Nominellt belopp/ återstående löptid				Positiva marknadsvärden	Negativa marknadsvärden
	Upp till 1 år	> 1 år - 5 år	>5 år	Total		
<i>Derivat för handelsändamål</i>						
Ränterelaterade kontrakt						
Swappar	206 000	1 206 000	52 000	1 464 000	0	5 207
Capar	0	13 334	0	13 334	13	0
Summa	206 000	1 219 334	52 000	1 477 334	13	5 207
Valutarelaterade kontrakt						
Terminer	24 747	0	0	24 747	76	56
Summa	24 747	0	0	24 747	76	56
Summa derivat för handelsändamål	230 747	1 219 334	52 000	1 502 081	89	5 263
<i>Derivat för verkligtvärde-säkringar</i>						
Ränterelaterade kontrakt						
Capar	15 000	116 666	0	131 666	110	0
Summa derivat för verkligtvärde säkringar	15 000	116 666	0	131 666	110	0
Total summa	245 747	1 336 000	52 000	1 633 747	199	5 263

Säkring av verkligt värde

Förändring i verkligt värde på säkrad post med avseende på säkrad risk uppgår under perioden till 588 tkr (787 tkr) och på säkringsinstrument (derivat) till -588 tkr (-787 tkr). Effektiviteten på säkringsredovisningen uppgår således till 100%.

Derivat avsedda för riskhantering, ej säkringsredovisning

Sparbanken använder sig av derivat där säkringsredovisning inte tillämpas antingen därför att säkringsrelationen inte kvalificerar för säkringsredovisning enligt IAS 39 eller för att Sparbanken gjort bedömningen att den volatilitet som uppstår om säkringsredovisning inte tillämpas inte är så stor för att motivera det merarbete som säkringsredovisning medför. Derivatet används för att skydda Sparbanken mot valuta- och ränterisk. Instrumenten omfattar ränteswappar och valutaterminer.

4 RÄNTENETTO

tkr

	2019	2018
Ränteintäkter		
Utlåning till kreditinstitut	-983	-2 065
Utlåning till allmänheten	152 204	135 492
Räntebärande värdepapper	12 259	15 164
Derivat		
- säkringsredovisning	-312	-645
- ej säkringsredovisning	-6 151	-8 682
Övriga	-344	-206
Summa	156 673	139 058
Varav: ränteintäkt från finansiella tillgångar redovisade till upplupet anskaffningsvärde	150 877	133 221
verkligt värde via övrigt totalresultat	0	0

Räntekostnader

Skulder till kreditinstitut	-1 709	-1 469
Inlåning från allmänheten	-6 940	-5 703
varav: kostnad för insättningsgaranti	-3 627	-3 244
Räntebärande värdepapper		
Derivat	0	0
- säkringsredovisning	0	0
- ej säkringsredovisning	0	0
Emitterande räntebärande värdepapper	-6 560	-5 380
Övriga	-2 385	-534
Summa	-17 594	-13 086
Varav: räntekostnad från finansiella tillgångar redovisade till upplupet anskaffningsvärde	-17 594	-13 086

Summa räntenetto

139 079 **125 972**

	2019	2018
Räntemarginal (Totala ränteintäkter i % av medelomslutning (MO) minus totala räntekostnader i % av MO exkl. genomsnittligt eget kapital och obeskattade reserver)	1,45	1,36
Placeringsmarginal (Räntenetto i % av MO)	1,49	1,39

5 ERHÅLLNA UTDELNINGAR

tkr

	2019	2018
Aktier och andelar	34 406	29 190
Summa	34 406	29 190

6 PROVISIONSINTÄKTER

tkr

	2019	2018
Betalningsförmedlingsprovisioner	9 746	16 806
Utlåningsprovisioner	17 272	18 788
Inlåningsprovisioner	11 347	3 612
Provisioner avseende utställda finansiella garantier	557	737
Värdepappersprovisioner	23 987	23 884
Avgifter från kredit- och betalkort	1 389	1 449
Övriga provisioner	14 283	16 200
Summa	78 580	81 476

7 PROVISIONSKOSTNADER

tkr

	2019	2018
Betalningsförmedlingsprovisioner	-7 243	-7 853
Värdepappersprovisioner	-3 131	-3 138
Övriga provisioner	-2 034	-871
Summa	-12 408	-11 861

8 NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER

<i>tkr</i>	2019	2018
Aktier/andelar	14 192	-2 272
Räntebärande värdepapper	-1 414	-9 755
Andra finansiella instrument	14 128	-7 017
Valutakursförändringar	538	605
Summa	27 444	-18 439

Nettovinst/nettoförlust uppdelat per värderingskategori	2019	2018
Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen	26 918	-19 133
Innehav för handelsändamål (tillgångar)	0	0
Ineffektiv del av förändring i verkligt värde på säkringsinstrument i portföljsäkring	-12	89
Valutakursförändringar	538	605
Summa	27 444	-18 439

Nettovinst eller förlust på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

	-114 283	15 837
--	-----------------	---------------

9 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

<i>tkr</i>	2019	2018
Intäkter från rörelsefastigheter	637	762
Övriga rörelseintäkter	601	5 997
Summa	1 238	6 759

10 ALLMÄNNA ADMINISTRATIONSKOSTNADER

tkr

Personalkostnader	2019	2018
- löner och arvoden	-36 245	-37 637
- sociala avgifter	-13 817	-14 225
- kostnad för pensionspremier	-7 613	-7 093
- avsättning till vinstandelsstiftelse, inkl. löneskatt	-6 295	0
- övriga personalkostnader	-3 751	-4 273
Summa personalkostnader	-67 721	-63 228
Övriga allmänna administrationskostnader		
- porto och telefon	-671	-1 015
- IT-kostnader	-24 910	-24 380
- konsulttjänster	-2 378	-2 334
- revision	-1 007	-1 324
- hyror och andra lokalkostnader	-2 654	-2 570
- fastighetskostnader	-2 353	-2 114
- övriga	-3 488	-4 061
Summa övriga allmänna administrationskostnader	-37 461	-37 798
Summa	-105 182	-101 026

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

tkr

	2019		2018	
	Styrelse, VD och vVD	Övriga anställda	Styrelse, VD och vVD	Övriga anställda
Löner	5 523	31 963	5 164	32 473
Sociala kostnader	2 073	11 999	1 938	12 287
Summa	7 596	43 962	7 102	44 760

Av Sparbankens pensionskostnader avser 3.117 tkr (3.163 tkr) Sparbankens ledningsgrupp 5 personer (6 personer).

Av de löner och ersättningar som lämnats till övriga anställda avser 2.315 tkr (2.614 tkr) andra ledande befattningshavare än styrelse, VD och vVD.

Ledande befattningshavares ersättningar

Berednings- och beslutsprocess

Ersättning till verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare beslutas av styrelsen. Ersättning till övriga anställda beslutas av närmast överordnad chef.

Lön och arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår fast arvode och sammanträdesarvode enligt sparbanksstämmans beslut. Dessutom utgår ersättning för förlorad inkomst, resekostnader och kommittéarbete. Ersättning till VD och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön och övriga förmåner i form av bilförmån och ränteförmån samt avsättning till vinstandelsstiftelse på samma villkor som för övriga medarbetare. Med andra ledande befattningshavare avses Sparbankens ledningsgrupp, exklusive facklig personalrepresentant.

I enlighet med Finansinspektionens föreskrifter 2011:1 offentliggörs uppgifter om ersättningar på Sparbankens hemsida: www.sparbankenvm.se.

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare

tkr	2019							Summa
	Grundlön / styrelse- arvode	Samman- träde/ Kommitte- arvode	Övriga förmåner	Pensions kostnad	Vinstandels stiftelse	Övriga ersättningar		
Lars-Erik Wige (ordförande)	544	0	1	0	0	0	545	
Anna Wik (vice ordförande)	312	0	1	0	0	0	313	
Roger Berggren	174	0	1	0	0	0	175	
Camilla Johnsson	174	0	1	0	0	0	175	
Anne Tjernberg	174	0	1	0	0	0	175	
Mats Wahlfeldt	179	0	1	0	0	0	180	
Mikael Bohman (verkställande direktör)	2 428	0	78	1 761	65	0	4 332	
Andra ledande befattningshavare (4 persone)	3 854	0	175	1 356	260	0	5 645	
Summa	7 839	0	259	3 117	325	0	11 540	

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare

2018

tkr	Grundlön / styrelse- arvode	Samman- träde/ Kommitte- arvode	Övriga förmåner	Pensions kostnad	Vinstandels stiftelse	Övriga ersättningar	Summa
Lars-Erik Wige (ordförande)	417	84	0	0	0	0	501
Jan Torwang (avgående vice ordförande)	56	0	0	0	0	0	56
Anna Wik (vice ordförande)	228	11	0	0	0	0	239
Roger Berggren	102	0	0	0	0	0	102
Camilla Johnsson	102	0	0	0	0	0	102
Ann Tjernberg	136	5	0	0	0	0	141
Mats Wahlfeldt	137	0	0	0	0	0	137
Mikael Bohman (verkställande direktör)	2 445	0	71	1 715	0	0	4 231
Andra ledande befattningshavare (5 persone)	4 055	0	152	1 448	0	0	5 655
Summa	7 678	100	223	3 163	0	0	11 164

Vinstandelsstiftelse

Avsättning till vinstandelsstiftelse sker på samma villkor för ledande befattningshavare som för övriga medarbetare.

Utgiften för avsättning till vinstandelsstiftelse har under året skett med totalt 6.295 tkr (0 tkr) inkl löneskatt fördelat på 78 (78) personer med 65,1 tkr exkl löneskatt per heltidsanställd.

Pensioner

Verkställande direktören och vice verkställande direktören har en premiebaserad pension. Pensionspremien uppgår för VD till 72% av den pensionsgrundande lönen och för vVD 35%. Med pensionsgrundande lön avses grundlön och bilförmån.

För andra ledande befattningshavare gäller pension enligt kollektivavtal.

Samtliga pensioner är oantastbara, dvs ej villkorade av framtida anställning.

Avgångsvederlag

Vid uppsägning på egen begäran har verkställande direktören och vice verkställande direktören en uppsägningstid på sex månader.

Vid uppsägning från sparbankens sida gäller en uppsägningstid för verkställande direktören och vice verkställande direktören på 12 månader.

Dessutom utgår ett avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner. Avgångsvederlaget avräknas ej mot andra inkomster.

För andra ledande befattningshavare gäller uppsägningstid enligt kollektivavtal. Det har inte utgått något avgångsvederlag till någon anställd under året.

Lån till ledande befattningshavare

Verkställande direktör och vVD

2019

2018

Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter

3 594

3 698

20 390

15 583

Summa

23 984

19 281

Samtliga lån avser lån med fullgod pantsäkerhet eller borgen bortsett från 2.250 tkr (2.061 tkr) i krediter utan säkerhet.

Lånevillkoren överensstämmer med dem som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten.

Medelantalet anställda

Sparbanken

2019

2018

- varav kvinnor

56

56

- varav män

24

23

Totalt

80

79

Könsfördelning i ledningen

Styrelsen

2019

2018

- antal kvinnor

5

5

- antal män

4

4

Övriga ledande befattningshavare inkl verkställande direktören

- antal kvinnor

1

2

- antal män

4

4

Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Deloitte

2019

2018

Revisionsuppdrag

524

858

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på Sparbankens revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

11 ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

<i>tkr</i>	2019	2018
Avgifter till centrala organisationer	-1 308	-1 585
Försäkringskostnader	-999	-955
Säkerhetskostnader	-1 966	-1 858
Marknadsföringskostnader	-4 406	-4 345
Övriga rörelsekostnader	-452	-436
Summa	-9 131	-9 179

12 KREDITFÖRLUSTER, NETTO

<i>tkr</i>	2019	2018
Lån till upplupet anskaffningsvärde		
Förändring reserveringar - stadie 1	724	-961
Förändring reserveringar - stadie 2	1 018	-2 478
Förändring reserveringar - stadie 3	-2 896	-3 863
Summa	-1 154	-7 302
Periodens nettokostnad för konstaterade förluster	-719	-5 628
Periodens nettokostnad för modifieringar		
Inbetalt på tidigare konstaterade kreditförluster	635	542
Kreditförluster avseende lån till upplupet anskaffningsvärde	-1 238	-12 388
Låneåtaganden och finansiella garantiavtal		
Förändring reserveringar - stadie 1	-544	-31
Förändring reserveringar - stadie 2	-229	-524
Förändring reserveringar - stadie 3	395	666
Summa	-378	111
Kreditförluster avseende låneåtaganden och finansiella garantiavtal	-378	111
Summa kreditförluster	-1 616	-12 277

13 BOKSLUTSDISPOSITIONER

<i>tkr</i>	2019	2018
Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan	0	0
Övriga bokslutsdispositioner	0	3 306
Summa	0	3 306

14 SKATTER

Redovisat i resultaträkningen

<i>tkr</i>	2019	2018
Aktuell skattekostnad (-)/skatteintäkt (+)		
Periodens skattekostnad	-24 091	-13 762
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	0	2 064
Totalt redovisad skattekostnad	-24 091	-11 698

Avstämning av effektiv skatt

<i>tkr</i>	2019	2019	2018	2018
	%		%	
Resultat före skatt		149 410		91 424
Skatt enligt gällande skattesats	21,4%	-31 783	22,0%	-20 113
Ej avdragsgilla kostnader	0,6%	-890	0,6%	-574
Ej skattepliktiga intäkter	-5,7%	8 473	-7,5%	6 895
Skatt hänförlig till tidigare år	0,0%	0	-2,3%	2 064
Uppskjuten skatt	0,1%	108	0,0%	30
Redovisad effektiv skatt	16,1%	-24 091	12,8%	-11 698

Skatteposter som redovisats direkt mot eget kapital

<i>tkr</i>	2019			2018		
	Före skatt	Skatt	Efter skatt	Före skatt	Skatt	Efter skatt
Uppskjuten skatt hänförlig till förändrade redovisningsprinciper	688	147	541	1 964	432	1 532
	688	147	541	1 964	432	1 532

15 BELÄNINGSBARA STATSSKULDSFÖRBINDELSER M M

	2019		2018	
	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m				
- svenska staten	45 409	45 409	29 921	29 921
- svenska kommuner	82 086	82 086	90 924	90 924
Summa	127 495	127 495	120 845	120 845
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden		2 495		845
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella värden		0		0
Summa		2 495		845

16 UTLÅNING TILL KREDITINSTITUT

<i>tkr</i>	2019	2018
Swedbank		
- svensk valuta	584 824	641 632
- utländsk valuta	18 816	14 831
Övriga	8 132	103 660
Summa	611 772	760 123

17 UTLÅNING TILL ALLMÄNHETEN

<i>tkr</i>	2019	2018
Utestående fordringar, brutto		
- svensk valuta	7 596 743	6 949 478
- utländsk valuta	3 569	3 340
Summa	7 600 312	6 952 818
Förlustreserv stadie 1, 2 & 3	-22 707	-21 208
Bokfört värde utlåning till allmänheten, netto	7 577 605	6 931 611

Förändringar i redovisat bruttovärde och förlustreserver

<i>tkr</i>	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Totalt
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
Redovisat bruttovärde				
Redovisat bruttovärde per 1 jan 2019	6 461 182	433 416	58 220	6 952 818
Nya finansiella tillgångar	1 889 041	160 645	4	2 049 690
Bortbokade finansiella tillgångar	-996 029	-85 153	-6 287	-1 087 469
Ändrade nyttjandegrader	-285 415	-29 682	1 256	-313 841
Överföringar mellan stadier under perioden				0
från stadie 1 till stadie 2	-241 083	241 083	0	0
från stadie 1 till stadie 3	-140	0	140	0
från stadie 2 till stadie 1	173 422	-173 422	0	0
från stadie 2 till stadie 3	0	-799	799	0
från stadie 3 till stadie 2	0	3 023	-3 023	0
från stadie 3 till stadie 1	16 377	0	-17 289	-912
som inte resulterat i avbokning	0	0	0	0
Valutakursförändringar	4	0	0	4
Övrigt	0	0	23	23
Redovisat bruttovärde per 31 dec 2019	7 017 359	549 109	33 843	7 600 312
Förlustreserver				
Förlustreserver per 1 jan 2019	-3 731	-5 748	-11 724	-21 208
Nya finansiella tillgångar	-1 143	-1 408	-1	-2 552
Bortbokade finansiella tillgångar	508	1 422	2 119	4 049
ändringar av balanser	456	953	140	1 549
(EAD, PD, LGD)	45	1 265	-28	1 282
makroekonomiska scenarier	201	75	60	336
expertutlåtanden (manuella	0	0	-5 862	-5 862
uppdaterade modeller	71	59	0	130
under perioden				
från stadie 1 till stadie 2	748	-1 886	0	-1 138
från stadie 1 till stadie 3	1	0	-58	-57
från stadie 2 till stadie 1	-162	592	0	430
från stadie 2 till stadie 3	0	18	-99	-81
från stadie 3 till stadie 2	0	-73	280	207
från stadie 3 till stadie 1	-1	0	37	36
Valutakursförändringar	0	0	0	0
Övrigt	0	0	172	172
Förlustreserver per 31 dec 2019	-3 008	-4 730	-14 969	-22 707
Bokfört värde				
Öppningsbalans per 1 jan 2019	6 457 451	427 668	46 496	6 931 611
Utgående balans per 31 dec 2019	7 014 351	544 379	18 874	7 577 605

<i>tkr</i>	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Totalt
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
Redovisat bruttovärde				
Redovisat bruttovärde per 1 jan 2018	6 287 164	321 888	42 873	6 651 925
Nya finansiella tillgångar	1 716 380	81 555	5 077	1 803 012
Bortbokade finansiella tillgångar	-1 136 952	-52 811	-7 513	-1 197 276
Ändrade nyttjandegrader	-291 886	-10 919	-2 937	-305 742
Överföringar mellan stadier under perioden				
från stadie 1 till stadie 2	-223 196	223 196	0	0
från stadie 1 till stadie 3	-19 146	0	19 146	0
från stadie 2 till stadie 1	128 798	-128 798	0	0
från stadie 2 till stadie 3	0	-692	692	0
från stadie 3 till stadie 2	0	0	0	0
från stadie 3 till stadie 1	0	0	0	0
som inte resulterat i avbokning	0	0	0	0
Valutakursförändringar	12	0	0	12
Övrigt	0	0	882	882
Redovisat bruttovärde per 31 dec 2018	6 461 182	433 416	58 220	6 952 818

Förlustreserver

Förlustreserver per 1 jan 2018	-2 784	-3 433	-7 672	-13 889
Nya finansiella tillgångar	-1 736	-942	-1 014	-3 692
Bortbokade finansiella tillgångar	457	1 052	2 936	4 445
ändringar av balanser				
PD, LGD)	-1 420	1 070	1 160	810
makroekonomiska scenarier	-433	-274	-53	-760
expertutlåtanden (manuella	0	0	-3 727	-3 727
under perioden				
från stadie 1 till stadie 2	1 398	-3 738	0	-2 340
från stadie 1 till stadie 3	863	0	-2 991	-2 128
från stadie 2 till stadie 1	-80	347	0	267
från stadie 2 till stadie 3	0	163	-193	-30
från stadie 3 till stadie 2	0	0	0	0
från stadie 3 till stadie 1	0	0	2	2
Valutakursförändringar	0	0	0	0
Övrigt	4	7	-172	-161
Förlustreserver per 31 dec 2018	-3 731	-5 748	-11 724	-21 208

Bokfört värde

Ingående balans per 1 jan 2018	6 284 380	318 455	35 201	6 638 036
Utgående balans per 31 dec 2018	6 457 451	427 668	46 496	6 931 611

Redovisat bruttovärde och förlustreserv - branschfördelning

tkr	31 dec 2019			31 dec 2018		
	Redovisat bruttovärde	Förlustreserv	Redovisat nettovärde	Redovisat bruttovärde	Förlustreserv	Redovisat nettovärde
Utlåning till allmänheten						
Privatkunder						
- Bolån	3 977 901	-1 330	3 976 571	3 560 416	-1 996	3 558 420
- Bostadsrättsföreningar	223 425	-125	223 300	222 034	-133	221 901
- Övrigt	337 142	-2 158	334 984	216 729	-1 645	215 084
Företagskunder						
- Jordbruk, fiske, skog	648 835	-1 050	647 785	575 486	-977	574 509
- Tillverkning	146 510	-1 233	145 277	149 512	-1 109	148 403
- Offentlig sektor	55 158	-82	55 076	59 811	-61	59 750
- Bygg	131 366	-12 108	119 258	123 575	-7 881	115 694
- Detaljhandel	117 309	-580	116 729	120 025	-1 175	118 850
- Transport	58 685	-301	58 384	62 810	-207	62 603
- Sjönäring	0	0	0	0	0	0
- Hotell och restaurang	17 872	-37	17 835	34 064	-955	33 109
- Informationsteknologi	22 418	-23	22 395	16 020	-21	15 999
- Bank och försäkring	38 074	-17	38 057	39 714	-29	39 685
- Fastighetsförvaltning	1 417 457	-3 007	1 414 450	1 259 519	-2 479	1 257 040
- Tjänstesektor	239 556	-178	239 378	283 954	-431	283 523
- Övrig utlåning till företag	168 602	-478	168 124	229 150	-2 109	227 041
Summa utlåning till allmänheten	7 600 312	-22 707	7 577 605	6 952 818	-21 208	6 931 611

Redovisat bruttovärde och förlustreserv per stadie

<i>tkr</i>	31 dec 2019	31 dec 2018
Utlåning till allmänheten, privatkunder		
Stadie 1		
Redovisat bruttovärde	4 388 047	3 831 653
Förlustreserver	-593	-660
Bokfört värde	4 387 454	3 830 993
Stadie 2		
Redovisat bruttovärde	145 604	146 691
Förlustreserver	-687	-1 063
Bokfört värde	144 917	145 628
Stadie 3		
Redovisat bruttovärde	4 817	20 834
Förlustreserver	-2 334	-2 051
Bokfört värde	2 483	18 783
Totalt bokfört värde, utlåning privatkunder	4 534 854	3 995 404
Utlåning till allmänheten, företagskunder		
Stadie 1		
Redovisat bruttovärde	2 629 312	2 629 529
Förlustreserver	-2 415	-3 073
Bokfört värde	2 626 897	2 626 456
Stadie 2		
Redovisat bruttovärde	403 505	286 726
Förlustreserver	-4 043	-4 685
Bokfört värde	399 462	282 041
Stadie 3		
Redovisat bruttovärde	29 027	37 385
Förlustreserver	-12 635	-9 676
Bokfört värde	16 392	27 709
Totalt bokfört värde, utlåning företagskunder	3 042 751	2 936 206
Totalt		
Redovisat bruttovärde stadie 1	7 017 359	6 461 182
Redovisat bruttovärde stadie 2	549 109	433 417
Redovisat bruttovärde stadie 3	33 844	58 219
Totalt redovisat värde brutto	7 600 312	6 952 818
Förlustreserver stadie 1	-3 006	-3 731
Förlustreserver stadie 2	-4 730	-5 748
Förlustreserver stadie 3	-14 966	-11 724
Totalt förlustreserver	-22 707	-21 208
Totalt bokfört värde, utlåning till allmänheten	7 577 605	6 931 611
Andel stadie 3 lån, brutto %	0,45%	0,84%
Andel stadie 3 lån, netto %	0,25%	0,67%
Förlustreserver kvot stadie 1 lån	0,04%	0,06%
Förlustreserver kvot stadie 2 lån	0,86%	1,33%

18 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

<i>tkr</i>	2019		2018	
	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde
Emitterade av andra låntagare				
- svenska bostadsinstitut	274 778	274 778	193 456	193 456
- icke finansiella företag	234 758	234 758	536 961	536 961
- finansiella företag	102 510	102 510	137 945	137 945
- utländska emittenter	6 128	6 128	29 915	29 915
Summa emitterade av andra låntagare	618 172	618 172	898 276	898 276
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	618 172	618 172	898 276	898 276
varav: Noterade värdepapper på börs		519 166		783 899
Onoterade värdepapper		99 006		114 378
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden		16 155		12 893
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella		9 243		8 151

19 AKTIER OCH ANDELAR

<i>tkr</i>	2019	2018
Kreditinstitut	282 386	395 500
Fondandelar	118 849	163 855
Övriga	72 064	90 490
Summa aktier och andelar	473 299	649 846
varav: Noterade värdepapper på börs	282 386	421 369
Onoterade värdepapper	190 913	228 476

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

Företag	Antal	Marknads värde	Redovisat värde
Aktier			
- Swedbank AB	2 025 000	282 386	282 386
- Indecap Holding AB	199	69 835	69 835
- Övriga	11 966	2 229	2 229
Summa	2 037 165	354 450	354 450

Investeringar i aktier och andelar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, innehav på balansdagen

Skäl till klassificering till verkligt värde via övrigt totalresultat för nedan investeringar är att investering i respektive innehav är gjord utifrån strategisk karaktär.

<i>tkr</i>	31 dec 2019		
	Verkligt värde	Överföring av vinst eller förlust i eget kapital under perioden	Utdelning under perioden
Swedbank AB	282 386	-116 229	28 400
Indecap Holding AB	69 835	1 921	3 980
Övriga	2 229	25	49
Summa	354 450	-114 283	32 429

Finansiella tillgångar som värderats till verkligt värde via resultaträkningen

<i>tkr</i>	2019	
	Marknads värde	Redovisat värde
Fondandelar	118 849	118 849
Övriga	0	0
Summa	118 849	118 849

20 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

<i>tkr</i>		2019	2018
Övriga		16 670	25 000
Summa		16 670	25 000
varav: Noterade värdepapper på börs		0	0
Onoterade värdepapper		16 670	25 000

<i>tkr</i>		Intresseföretag	
		2019-12-31	2018-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden			
Vid årets början		25 000	1 462
Inköp		5	25 000
Försäljningar		-8 335	0
Omföring till övriga aktier		0	-1 462
Utgående balans 31 december		16 670	25 000

Intresseföretag	2019				
Portfolio Försäkra AB, 556387-3867, Eskilstuna		Resultat 2018	Eget kapital	Kapitalandel	Antal andelar
Summa		3 911	4 043	33,33%	400
					Redovisat värde
					16 670

Intresseföretag	2018				
Portfolio Försäkra AB, 556387-3867, Eskilstuna		Resultat 2017	Eget kapital	Kapitalandel	Antal andelar
Summa		4 067	4 683	50,00%	550
					Redovisat värde
					25 000

21 Aktier och andelar i koncernföretag

<i>tkr</i>		2019	2018
Övriga		700	700
Summa		700	700
varav: Noterade värdepapper på börs		0	0
Onoterade värdepapper		700	700

<i>tkr</i>		2019	2018
Akkumulerade anskaffningsvärden			
Vid årets början		700	700
Utgående balans 31 december		700	700

Specifikation av innehav av andelar i dotterföretag				2019	2018
				Redovisat värde	Redovisat värde
Tillsammans för VM AB, 556850-3402, Arboga	Antal andelar	Andel i %		100	100
Marbonova AB, 556850-3410, Arboga	600	100,0%		600	600
	700			700	700

Ovanstående dotterbolag är vilande bolag utan verksamhet.

22 MATERIELLA TILLGÅNGAR

<i>tkr</i>	Inventarier	Byggn. och mark	Totalt
<i>Anskaffningsvärde</i>			
Ingående balans 1 januari 2018	38 769	49 044	87 813
Förvärv	1 355	2 756	4 111
Pågående ombyggnation	0	1 307	1 307
Avyttringar	-294	0	-294
Utgående balans 31 december 2018	39 830	53 107	92 937
Ingående balans 1 januari 2019	39 830	53 107	92 937
Förvärv	3 843	18 952	22 795
Pågående ombyggnation	0	317	317
Avyttringar	-1 829	0	-1 829
Korrigeringspost	-196	0	-196
Utgående balans 31 december 2019	41 648	72 376	114 024
<i>Avskrivningar</i>			
Ingående balans 1 januari 2018	-34 635	-21 993	-56 628
Årets avskrivningar	-1 508	-988	-2 496
Avyttringar	294	0	294
Utgående balans 31 december 2018	-35 849	-22 981	-58 830
Ingående balans 1 januari 2019	-35 849	-22 981	-58 830
Årets avskrivningar	-1 607	-1 395	-3 002
Avyttringar och utrangeringar	1 829	0	1 829
Utgående balans 31 december 2019	-35 627	-24 376	-60 003
Redovisade värden			
Per 1 januari 2018	4 134	27 051	31 185
Per 31 december 2018	3 981	30 127	34 108
Per 1 januari 2019	3 981	30 126	34 107
Per 31 december 2019	6 020	48 001	54 021

23 ÖVRIGA TILLGÅNGAR

<i>tkr</i>	2019	2018
Förfallna räntefordringar	19	38
Övriga tillgångar	2 035	1 537
Summa	2 054	1 575

24 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

<i>tkr</i>	2019	2018
Förutbetalda kostnader	1 969	1 097
Upplupna ränteintäkter	7 074	7 769
Upplupna provisionsintäkter från Swedbank AB	15 280	15 283
Övrigt	685	1 997
Summa	25 008	26 146

25 SKULDER TILL KREDITINSTITUT

<i>tkr</i>	2019	2018
Swedbank AB		
- svensk valuta	0	100 000
- utländsk valuta	3 228	3 070
Övriga	143 276	2 865
Summa	146 504	105 935
Beviljad limit hos Swedbank	0	0

26 INLÄNING FRÅN ALLMÄNHETEN

<i>tkr</i>	2019	2018
Allmänheten		
- svensk valuta	6 854 083	7 039 042
- utländsk valuta	19 167	14 922
Summa	6 873 251	7 053 965

Inlåningen per kategori av kunder

Offentlig sektor	458 032	690 437
Företagssektor	1 227 944	1 384 739
Hushållssektor	4 947 659	4 754 169
Varav: enskilda företagare	704 260	683 565
Övriga	239 616	224 619
Summa	6 873 251	7 053 965

27 EMITTERADE VÄRDEPAPPER MM

<i>tkr</i>	2019	2018
Obligationslån- MTN	925 474	844 264
Summa	925 474	844 264

Förändring under året		
Emitterat	300 217	300 078
Förfallit	-219 153	-181 094
Förändring upplupet anskaffningsvärde	146	280
Förändring	81 210	119 264

28 ÖVRIGA SKULDER

<i>tkr</i>	2019	2018
Preliminärskatt räntor	944	1 006
Anställdas källskattemedel	1 053	1 015
Övriga skulder	16 524	25 201
Summa	18 521	27 222

29 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

<i>tkr</i>	2019	2018
Upplupna räntekostnader	1 686	2 458
Övriga upplupna kostnader	16 902	8 599
Förutbetalda intäkter	1 089	618
Summa	19 678	11 675

30 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

<i>tkr</i>	2019	2018
Reserveringar avseende åtaganden utanför balansräkningen	2 834	1 768
Andra avsättningar	322	430
Summa	3 156	2 198

Reserveringar <i>tkr</i>	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Totalt
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
Förlustreserver per 1 jan 2019	-325	-980	-464	-1 768
Nya låneåtaganden eller lånelöften	-678	-49	0	-727
Finansiella garantier och lånelöften kontrakt som förfallit eller sålts	104	388	167	659
Förändringar på grund av ändringar av balanser	-76	-118	212	18
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	18	221	40	279
Förändringar i makroekonomiska scenarier	16	6	1	23
Förändringar pga expertutlåtanden (manuella modifieringar och individuella bedömningar)	0	0	0	0
Förändringar pga uppdaterade modeller	-31	-353	-2	-386
Överföringar mellan stadier under perioden				0
från stadie 1 till stadie 2	118	-469	0	-351
från stadie 1 till stadie 3	0	0	0	0
från stadie 2 till stadie 1	-19	99	0	80
från stadie 2 till stadie 3	0	0	0	0
från stadie 3 till stadie 2	0	0	0	0
från stadie 3 till stadie 1	0	0	0	0
Valutakursförändringar	0	0	0	0
Övrigt	-48	-227	-385	-660
Förlustreserver per 31 dec 2019	-921	-1 482	-431	-2 834

<i>tkr</i>	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Totalt
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
Förlustreserver per 1 jan 2018	-281	-291	-1104	-1 676
Nya låneåtaganden eller lånelöften	-134	-52	-164	-350
Finansiella garantier och lånelöften kontrakt som förfallit eller sålts	110	90	1072	1 272
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	-203	-14	16	-201
Förändringar i makroekonomiska scenarier	-34	-7	0	-41
Förändringar pga expertutlåtanden (manuella modifieringar och individuella bedömningar)	0	0	0	0
Överföringar mellan stadier under perioden				
från stadie 1 till stadie 2	161	-559	0	-398
från stadie 1 till stadie 3	72	0	-258	-186
från stadie 2 till stadie 1	-3	18	0	15
från stadie 2 till stadie 3	0	0	0	0
från stadie 3 till stadie 2	0	0	0	0
från stadie 3 till stadie 1	0	0	0	0
Valutakursförändringar	0	0	0	0
Övrigt	-13	-165	-26	-204
Förlustreserver per 31 dec 2018	-325	-980	-464	-1 768

31 OBESKATTADE RESERVER

<i>tkr</i>	2019	2018
Akkumulerade avskrivningar utöver plan:		
Inventarier		
Ingående balans 1 januari	0	1 218
Årets avskrivningar utöver plan	0	-1 218
Utgående balans 31 december	0	0
Fastigheter		
Ingående balans 1 januari	0	2 088
Årets avskrivningar utöver plan	0	-2 088
Utgående balans 31 december	0	0
Summa obeskattade reserver	0	0

32 EGET KAPITAL

För specifikation av förändringar i eget kapital se rapport över förändring i eget kapital.

Förslag till disposition beträffande sparbankens vinst

Årets resultat enligt balansräkningen utgör, tkr	125 318	
Balanserat resultat utgör, tkr	-533	
Styrelsen föreslår att detta belopp disponeras enligt följande:		
Anslag till allmännyttiga eller därmed jämförliga ändamål, tkr	12 500	
Överföring till reservfonden, tkr	112 285	

33 STÄLLDA SÄKERHETER

<i>tkr</i>	2019	2018
Övriga ställda panter och säkerheter		
Säkerhetskrav derivat	4 300	2 600
Summa ställda säkerheter	4 300	2 600

34 EVENTUALFÖRPLIKTELSER

<i>tkr (nom belopp)</i>	2019	2018
Garantier		
- Garantiförbindelser - krediter	134 788	75 137
- Garantiförbindelser - övriga	67 450	32 664
Summa	202 238	107 801

35 ÅTAGANDEN

<i>tkr (nom belopp)</i>	2019	2018
- Kreditlöften	433 286	402 241
- Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	454 722	488 553
Summa	888 008	890 794

36 NÄRSTÅENDE

Närståenderelationer

Sparbanken har närståenderelation med koncernbolag, intressebolag samt andra närstående bolag.

Koncernbolag

Bolagen har inga transaktioner. Bolagens tillgångar består av inlåning hos Sparbanken.

Intressebolag

Portfolio Försäkra AB	2019
Portfolio Försäkra AB	2018

Inköp av tjänst	Övrigt
0	-1 152
0	32

Andra närstående

Bolag närstående styrelseledamöter

Fordran	
2019	2018
1 546	1 684

Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning

Vad gäller lön och andra ersättningar samt pensioner till nyckelpersoner i ledande ställning, se not 10

37 FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER, KLASSIFICERING

2019	Verkligt värde		Upplupet anskaffningsvärde		Verkligt värde via övrigt totalresultat		Summa	Summa
	Verkligt värde (tvingade)	Initialt värderade till verkligt värde			Skuldinstrument	Eget kapitalinstrument	redovisat värde	Verkligt värde
Kassa	0	0	2 544	0	0	0	2 544	2 544
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	127 495	0	0	0	0	0	127 495	127 495
Utlåning till kreditinstitut	0	0	611 772	0	0	0	611 772	611 772
Utlåning till allmänheten	0	0	7 577 605	0	0	0	7 577 605	7 597 197
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	618 172	0	0	0	0	0	618 172	618 172
Aktier och andelar	118 849	0	17 370	0	354 450	0	490 669	493 999
Derivat	37	0	0	0	0	0	37	37
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	0	0	23 039	0	0	0	23 039	23 039
Övriga tillgångsposter	0	0	2 055	0	0	0	2 055	2 055
Summa	864 553	0	8 234 385	0	354 450	0	9 453 388	9 476 310
Skulder till kreditinstitut	0	0	146 504	0	0	0	146 504	146 504
Inlåning från allmänheten	0	0	6 873 251	0	0	0	6 873 251	6 873 474
Emitterade värdepapper m m	0	0	925 474	0	0	0	925 474	925 474
Derivat	2 179	0	0	0	0	0	2 179	2 179
Övriga skulder	0	0	18 010	0	0	0	18 010	18 010
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	0	17 674	0	0	0	17 674	17 674
Summa	2 179	0	7 980 913	0	0	0	7 983 092	7 983 315

2018	Verkligt värde		Upplupet anskaffningsvärde		Verkligt värde via övrigt totalresultat		Summa	Summa
	Verkligt värde (tvingade)	Initialt värderade till verkligt värde			Skuldinstrument	Eget kapitalinstrument	redovisat värde	Verkligt värde
Kassa	0	0	0	1 858	0	0	1 858	1 858
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	120 845	0	0	0	0	0	120 845	120 845
Utlåning till kreditinstitut	0	0	0	760 123	0	0	760 123	760 123
Utlåning till allmänheten	0	0	0	6 931 611	0	0	6 931 611	6 941 176
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	898 276	0	0	0	0	0	898 276	898 276
Aktier och andelar	189 724	0	0	0	0	485 822	675 546	675 546
Derivat	199	0	0	0	0	0	199	199
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	0	0	0	24 450	0	0	24 450	24 450
Övriga tillgångsposter	0	0	0	101 575	0	0	101 575	101 575
Summa	1 209 044	0	0	7 819 617	0	485 822	9 514 483	9 524 048
Skulder till kreditinstitut	0	0	0	105 935	0	0	105 935	105 935
Inlåning från allmänheten	0	0	0	7 053 965	0	0	7 053 965	7 053 910
Emitterade värdepapper m m	0	0	0	844 264	0	0	844 264	844 264
Derivat	5 263	0	0	0	0	0	5 263	5 263
Övriga skulder	0	0	0	25 121	0	0	25 121	25 121
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	0	0	7 176	0	0	7 176	7 176
Summa	5 263	0	0	8 036 461	0	0	8 041 724	8 041 669

Upplysningar om finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Denna kategori inkluderar instrument som värderas baserat på noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument, noterade priser för identiska eller liknande instrument på marknader som inte är aktiva, eller andra värderingstekniker där all väsentlig indata är direkt och indirekt observerbar på marknaden.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. Denna kategori inkluderar alla instrument där värderingstekniken innefattar indata som inte baseras på observerbar data och där den har en väsentlig påverkan på värderingen.

2019

tkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldsförbindelser mm	127 495	0	0	127 495
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	519 166	99 006	0	618 172
Aktier och andelar	282 386	118 849	72 064	473 299
Derivat	0	37	0	37
Summa	929 047	217 892	72 064	1 219 003
Skulder				
Derivat	0	2 179	0	2 179
Summa	0	2 179	0	2 179

2018

tkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldsförbindelser mm	120 845	0	0	120 845
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	783 899	114 378	0	898 276
Aktier och andelar	421 369	163 855	64 622	649 846
Derivat	0	199	0	199
Summa	1 326 112	278 432	64 622	1 669 166
Skulder				
Derivat	0	5 263	0	5 263
Summa	0	5 263	0	5 263

Överföringar mellan nivå 1 och 2

Inga överföringar mellan nivå 1 och 2 har skett under 2019.

Avstämning av verkliga värden i nivå 3

I tabellen nedan presenteras en avstämning mellan ingående och utgående balans för sådana finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen med utgångspunkt från en värderingsteknik som bygger på icke-observerbar indata (nivå 3).

tkr	Aktier och andelar	Totalt
Öppningsbalans 2018-01-01	46 306	46 306
Totalt redovisade vinster och förluster:		
- redovisat i övrigt totalresultat	16 305	16 305
Försäljningslikvid försäljning	-151	-151
Förflyttning in till nivå 3	2 162	2 162
Utgående balans 2018-12-31	64 622	64 622
Öppningsbalans 2019-01-01	64 622	64 622
Totalt redovisade vinster och förluster:		
- redovisat i övrigt totalresultat	1 945	1 945
Anskaffningsvärde förvärv	5 497	5 497
Överföring till nivå 3	0	0
Utgående balans 2019-12-31	72 064	72 064

Handelsvolymerna för vissa aktier har varit för tunn för att en aktiv marknad kan anses föreligga, vilket föranlett att dessa överförts till nivå 3.

Även om Sparbanken anser att de uppskattningar som gjorts för att fastställa verkligt värde är rimliga, kan en annan tillämpad metod och andra antaganden leda till ett annat verkligt värde. Effekten av en värdeförändring med -10% skulle påverka Sparbankens resultat med -7.206 tkr.

Beräkning av verkligt värde

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrument som redovisas i tabellen ovan.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterade säljkurs. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Derivatinstrument tas upp till det verkliga värde som erhålls från motpart där verkligt värde beräknats med hjälp av en värderingsmodell som är etablerad på marknaden för värdering av den typ av derivatinstrument som det är fråga om. Strukturerade produkter värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Om dessa inte är föremål för daglig handel på en aktiv marknad har det verkliga värdet hittills beräknats från utvecklingen av underliggande index/kurser per balansdagen för respektive instrument.

Aktier och andelar i denna kategori omfattas av aktier och värdepappersfonder. Värdepappersfonderna värderas utifrån erhållit verkligt värde från respektive förvaltare. Fonderna omsätts månadsvis och det verkliga värde som redovisats avser inlösenpriser per 2019-12-31. Redovisat värde är Sparbankens bästa bedömning av nuvärdet av framtida kassaflöden av ingående tillgångar.

Verkligt värde för finansiella instrument som inte är derivatinstrument beräknas baserat på framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuella marknadsräntor på balansdagen. I de fall diskonterade kassaflöden har använts, beräknas framtida kassaflöden på den av bankledningen bästa bedömningen. Den diskonteringsränta som använts är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen. Då andra värderingsmodeller har använts är indata baserade på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Aktieinnehavet i Indecap Holding AB värderas till verkligt värde utifrån en utomstående värdering av bolaget i samband med en ägarspridning.

Verkligt värde på lånefordringar har beräknats med en diskontering av förväntade framtida kassaflöden där diskonteringsräntan har satts till den aktuella utlåningsränta som tillämpas.

För kundfordringar och leverantörsskulder anses det redovisade värdet reflektera verkligt värde.

38 VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Viktiga bedömningar vid tillämpning av Sparbankens redovisningsprinciper beskrivs nedan.

Förväntade kreditförluster

Sparbanken har utvecklat en metod för beräkning och skattning av förväntade kreditförluster. Denna typ av skattning kan göras med en rad olika modeller. Sparbanken har utformat sin metod utifrån den bäst tillgängliga informationen. I modellutvecklingen har ett antal olika val gjorts av matematiska och statistiska metoder för skattningarna. Valet av dessa metoder och modeller är kritiska för vilket utfall som erhålls, och ett annat val av metod och modell skulle kunna ha fått ett annorlunda utfall när det gäller de förlustreserver och förändringar i förlustreserver som redovisas i denna årsredovisning

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

- Sparbankens redovisningsprinciper definierar närmare hur tillgångar och skulder ska klassificeras i olika kategorier: Finansiella tillgångar och skulder som sparbanken initialt valt att värdera till verkligt värde via resultaträkningen förutsätter att kriterierna under redovisningsprinciper uppfyllts.
- Klassificering av finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde utgörs av skuldinstrument som förvaltas med målet att realisera instrumentens kassaflöden genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet i enlighet med vad som anges under redovisningsprinciper.

Säkringskvalifikationer

Avgörande för att finansiella instrument ska kvalificera som säkringsrelation är att Sparbanken förväntar sig säkringen ska vara högst effektiv över säkringsinstrumentets löptid.

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar

Nedskrivningar för kreditförluster

Sparbankens metoder och modeller för beräkning och redovisning av förväntade kreditförluster kännetecknas av en hög nivå av antaganden om framtiden. Dessa antaganden avser bland annat skattningar av hur historiska erfarenheter kommer att utveckla sig i framtiden utifrån antaganden om olika makroscehariers utveckling. Närmare beskrivning av dessa antagandens karaktär och känslighet lämnas nedan.

Antaganden och beräkningsmetoder för att fastställa förlustreserv för förväntade kreditförluster

Fastställande av en betydande ökning i kreditrisk

Sparbanken använder både kvantitativa och kvalitativa indikatorer för att bedöma en betydande ökning i kreditrisk. Kriterierna beskrivs i not 2 redovisningsprinciper. Ett annorlunda beslut om hur stor en sådan förändring behöver vara för att utgöra en betydande ökning av kreditrisk skulle påverkat storleken i förlustreserven. Den nedanstående tabellen innehåller en känslighetsanalys av alternativa antaganden.

Rating vid första redovisningstillfället	Stage 2 Trigger	Påverkan på förväntade kreditförluster vid			Förväntade kreditförluster December 2019	Andel av portfölj i redovisat bruttovärde, %
		Förändring i tröskelvärde	+ 1 notch	- 1 notch		
1. RFF 13-21	Notches 3 - 8 2 - 4	+/- 1 notch	-9,3%	6,8%	1 175	32%
2. RFF 9-12	Notches 1 - 2	+/- 1 notch	-11,2%	31,9%	1 562	16%
3. RFF 6-8	Notches	+/- 1 notch	-22,6%	2,0%	1 555	4%
4. RFF 0-5	1 Notch	+/- 1 notch	-2,1%	0,0%	595	3%
			-12,5%	13,5%	4 887	
				Stage 3	15 401	0%
		Lån tillkomna efter 1 Januari 2018			5 252	45%
		Totala kreditförluster			25 541	100%

Beaktande av framåtblickande makroekonomiska scenarier

Framåtblickande information ingår både i bedömningen av betydande ökning av kreditrisken samt i beräkningen av förväntade kreditförluster. Från analyser av historisk data har sparbankens riskkontroll identifierat och beaktat makroekonomiska faktorer som påverkar kreditrisk och kreditförluster för olika portföljer. Dessa faktorer baseras på geografi, låntagare och produkttyp. De mest korrelerade faktorerna är BNP-tillväxt, bostads- och fastighetspriser, arbetslöshet, oljepriser och räntor. Sparbanken övervakar via samarbetspartnern Swedbank löpande den makroekonomiska utvecklingen. Detta inkluderar att definiera framåtblickande makroekonomiska scenarier för olika portföljsegment och översätter dem till makroekonomiska prognoser. Dessa prognoser tar hänsyn till intern och extern information och överensstämmer med framåtblickande information som används för andra ändamål såsom ekonomisk planering och prognosarbete. Utgångsscenarioet baseras på antaganden som motsvarar bankens planeringsscenario och utifrån detta skapas alternativa scenarier som tar både en mer positiv och en mer negativ framtidsutsikt i beaktande.

I allmänhet innebär en försämring av en ekonomisk framtidsutsikt, baserad på prognostiserade makroekonomiska faktorer för varje scenario, eller en ökning av sannolikheten för att värsta tänkbara scenario skulle inträffa, en ökning av både antalet lån som övergår från Steg 1 till Steg 2 och de beräknade kreditreserveringarna. Däremot kommer en förbättring av framtidsutsikterna, baserad på prognosticerade makroekonomiska faktorer, eller en ökning i sannolikhet för bästa tänkbara scenario skulle inträffa, ha motsatt effekt. Det är inte möjligt att på ett rimligt sätt isolera effekterna av förändringar i de olika makroekonomiska faktorerna för ett visst scenario på grund av sambandet mellan faktorerna samt inbördes samband mellan nivån av pessimism, som är inneboende i ett visst scenario, och dess sannolikhet att uppstå.

Värdering av 12 månaders och återstående löptids förväntade kreditförluster

Den viktigaste indatet som används för att värdera förväntade kreditförluster är:

- sannolikhet för fallissemang (PD);
- förlust vid fallissemang (LGD);
- exponeringar vid fallissemang (EAD); och
- förväntad löptid

Dessa beräkningar härleds från utvecklade statistiska modeller som tillhandahållits av samarbetspartnern Swedbank. Modellerna tar både historiska data och sannolikhetsviktade framåtblickande scenarier i beaktning.

Sannolikhet för fallissemang (PD)

PD för 12 månader och PD för återstående löptid motsvarar sannolikheten för fallissemang som förväntas inträffa under de kommande 12 månaderna respektive den finansiella tillgångens hela återstående löptid. De baseras på de förhållanden som existerar på balansdagen samt framtida ekonomiska förhållanden som påverkar kreditrisk. PD-modellerna är baserade på homogena delsegment av den totala kreditportföljen, till exempel produktgrupp. De används för att härleda 12 månaders PD och PD för återstående löptid.

Intern riskklassificering baserad på PD-modellen enligt IRK-metoden ger indata till PD-modeller som baseras på IFRS 9. Historisk information för fallissemang används för att skapa terminsstrukturer för PD på balansdagen, vilka sedan justeras för att härleda framåtriktade PD. En försämring av en ekonomisk framtidsutsikt baserad på prognostiserade makroekonomiska variabler för varje scenario eller en ökning i att sannolikheten för att värsta tänkbara scenario ska inträffa resulterar i ett högre PD. Detta ökar både antalet lån som överförs från Steg 1 till Steg 2 och de beräknade kreditreserveringarna.

Förlust vid fallissemang (LGD)

LGD motsvarar de beräknade kreditförluster som väntas vid fallissemang med hänsyn tagen till förväntat värde av framtida återvinningar, realisering av säkerheter, när i tiden återvinningarna förväntas ske och pengars tidsvärde. Vid beräkning av LGD är säkerhetstyp, typ av låntagare och avtalsinformation ett minimikrav. LGD-beräkningarna baseras på historisk information av förlustdata i homogena delsegment av den totala kreditportföljen, till exempel land, säkerhetstyp och produkt. Framåtblickande makroekonomiska faktorer återspeglas i LGD-beräkningarna genom dess inverkan på belåningsgraden. En försämring av en ekonomisk framtidsutsikt baserad på makroekonomiska faktorer för varje scenario eller en ökning i att sannolikheten för att värsta tänkbara scenario ska inträffa, resulterar i en högre LGD och även de beräknade kreditreserveringarna och vice versa.

Exponeringar vid fallissemang (EAD)

EAD representerar en beräknad kreditexponering vid ett framtida datum för fallissemang med hänsyn tagen till förväntade förändringar i kreditexponeringen på balansdagen. Sparbankens metod för modellering av EAD återspeglar nuvarande avtalsvillkor för återbetalning av kapital och ränta, förfalldatum och förväntat utnyttjande av outnyttjade limiter för revolverande kreditfaciliteter och oåterkalleliga åtaganden utanför balansräkningen.

Förväntad löptid

Sparbanken beräknar förväntade kreditförluster med hänsyn tagen till risk för fallissemang under återstående löptid. Generellt är förväntad löptid begränsad till den maximala avtalsperiod som sparbanken är utsatt för kreditrisk även om en längre period överensstämmer med affärspraxis. Alla avtalsvillkor tas hänsyn till när förväntad löptid fastställs, inklusive återbetalnings-, förlängnings- och överföringsalternativ som är bindande för sparbanken. Det enda undantaget från denna generella princip tillämpas på vissa revolverande krediter, såsom kreditkort, där förväntad löptid är den förväntade beteendemässiga löptiden, vilken uppskattas genom produktspecifik historisk data och sträcker sig upp till 10 år. För bolåneportföljen tillämpar sparbanken en beteendemässig löptidsmodell som beräknar sannolikheten för att en exponering fortfarande är aktiv och inte i fallissemang vid något tillfälle under återstående löptid (vilket även innefattar sannolikhet för förtida återbetalning).

IFRS 9 vs reglerande kapitalramverk

Beräkningen av förväntade kreditförluster enligt IFRS 9 skiljer sig från förväntade kreditförluster enligt Baselregelverket. Även om Sparbankens IRK-data för att beräkna förväntade kreditförluster enligt Baselregelverket, utgör grunden för IFRS 9-modeller, görs justeringar och i vissa fall används nya modeller för att uppfylla kraven enligt IFRS 9. Dock beräknar Sparbanken kreditrisken enligt schablonmetoden vid rapportering till Finansinspektionen.

Individuellt bedömda lån

Sparbanken bedömer väsentliga osäkra kreditexponeringar individuellt och utan att använda indata från modeller. Reserveringar för kreditförluster för dessa kreditexponeringar fastställs genom att diskontera förväntade kassaflöden och ta hänsyn till minst två möjliga scenarier, varav ett är ett förlustscenario. De möjliga resultaten tar hänsyn till både makroekonomiska och icke-makroekonomiska (låntagarspecifika) scenarier.

Framtida kassaflöden uppskattas med hänsyn till en rad relevanta faktorer, såsom kassaflödets storlek och källor, låntagarens inkomster och kvalitet, återvinningssvården på säkerheter, sparbankens ställning i förhållande till andra fordringsägare, förväntade direkta externa kostnader och löptid av återvinningsprocessen samt nuvarande och framtida ekonomiska förhållanden. Storlek och tidpunkten för förväntade kassaflöden beror på låntagarens framtida utveckling och värdering av säkerheter, varav båda kan påverkas av framtida ekonomiska förhållanden. Dessutom kan säkerheter vara illikvida. Bedömningar ändras när ny information blir tillgänglig eller när återvinningsstrategier utvecklas, vilket resulterar i regelbundna revideringar av reserveringar för kreditförluster. Förändringen i reserveringarna som är kopplade till individuellt bedömda lån uppgick till 11.970 tkr.

Fastställande av verkligt värde

Strukturerade produkter värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Om dessa inte är föremål för daglig handel på en aktiv marknad har det verkliga värdet beräknats från utvecklingen av underliggande index/kurser per balansdagen för respektive instrument.

39 KAPITALTÄCKNING

Kapitaltäckning

Fastställande av Sparbanken Västra Mälardalens (578500-7120) lagstadgade kapitalkrav regleras från och med 2014 i Förordning (EU) 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersbolag (CRR). Kompletterande regler har införts i svensk lag genom föreskrifterna FFFS 2008:25 samt FFFS 2014:12.

Upplysningar avseende periodisk information lämnas i enlighet med tillsynsförordningen, Finansinspektionens föreskrifter om tillsynskrav och kapitalbuffertar och Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1423/2013.

För Sparbankens vidkommande bidrar reglerna till att stärka Sparbankens motståndskraft mot finansiella förluster och därigenom skydda Sparbankens kunder. Reglerna innebär att Sparbankens kapitalbas (eget kapital och eventuellt upptagna förlagslån etc.) med marginal ska täcka dels de föreskrivna minimikapitalkraven, vilket omfattar kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker, operativa risker och kapitalbuffertar och dessutom skall omfatta beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med Sparbankens kapitalutvärderingspolicy.

Sparbanken har en fastställd plan för storleken på kapitalbasen på några års sikt (kapitalplan) som baseras på

- Sparbankens riskprofil,
- identifierade risker med avseende på sannolikhet och ekonomisk påverkan,
- s k stresstester och scenarioanalyser,
- förväntad utlåningsexpansion och finansieringsmöjligheter, samt
- ny lagstiftning, konkurrenternas ageranden och andra omvärldsförändringar.

Översynen av kapitalplanen är en integrerad del av arbetet med Sparbankens årliga verksamhetsplan. Planen följs upp vid behov och en översyn görs halvårsvis för att säkerställa att riskerna är korrekt beaktade och avspeglar Sparbankens verkliga riskprofil och kapitalbehov.

Information om Sparbankens riskhantering lämnas i not 3.

Sparbanken har valt att i denna årsredovisning endast lämna de upplysningar som krävs om kapitalbas och kapitalkrav enligt 6 kap 4 § i Finansinspektionens föreskrifter om allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25). Övriga upplysningar som krävs enligt dessa föreskrifter lämnas på företagets hemsida www.sparbankenvm.se.

Det finns inga pågående eller förutsedda materiella eller rättsliga hinder för en snabb överföring av medel ur kapitalbasen.

Nedan redovisas kapitalbas, kapitalkrav m m enligt gällande regelverk.

<i>tkr</i>	2019	2018
<i>Kärnprimärkapital: instrument och reserver</i>		
Reservfond	1 272 443	1 197 249
Justering för retoraktiv tillämpning IFRS 9 (netto efter skatt)	0	-1 532
Justering för ingående balans kreditförluster Swedbank Hypotek (netto efter skatt)	-541	0
Balanserat resultat	8	0
Fond för verkligt värde	122 386	236 677
Verifierat resultat efter avdrag för föreslagen vinstdisposition	112 818	76 726
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	<u>1 507 114</u>	<u>1 509 120</u>
<i>Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar</i>		
Värdejustering på grund av kraven på försiktig värdering	-1 086	-1 456
Innehav i kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiellasektorn	-133 567	-246 483
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	<u>-134 653</u>	<u>-247 939</u>
Kärnprimärkapital	1 372 461	1 261 181
Primärkapitaltillskott	-	-
Summa Primärkapital	1 372 461	1 261 181
Supplementärt kapital	-	-
Kapitalbas	<u>1 372 461</u>	<u>1 261 181</u>

Kapitalrelationer, buffertar m m	2019	2018
Summa riskvägt exponeringsbelopp	5 729 369	5 649 261
Kärnprimärkapitalrelation	23,95%	22,32%
Primärkapitalrelation	23,95%	22,32%
Total kapitalrelation	23,95%	22,32%
Krav på kapitalbasens storlek		
Kärnprimärkapitalrelation	4,50%	4,50%
Primärkapitalrelation	6,00%	6,00%
Total kapitalrelation	8,00%	8,00%
Kapitalkonserveringsbuffert	2,50%	2,50%
Kontracyklisk kapitalbuffert	2,50%	2,00%
Summa kapitalbaskrav	13,00%	12,50%
Kärnprimärkapital tillgängligt att använda som buffert	15,95%	14,32%
Innehav i kärnprimärkapitalinstrument i vilka Sparbanken har en investering - belopp under tröskelvärdet	150 603	150 766

Kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp

tkr	2019		2018	
	Kapitalkrav exponeringsbelopp	Riskvägt	Kapitalkrav exponeringsbelopp	Riskvägt
Kreditrisk enligt schablonmetoden¹				
1. Exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker				
2. Exponeringar och myndigheter				
3. Exponeringar mot enheter inom den offentliga sektorn				
4. Exponeringar mot institut <i>Varav motpartsrisk</i>	13 293	166 168	15 987	199 832
5. Exponeringar mot företag	156 272	1 953 403	165 457	2 068 213
6. Exponering mot hushåll	107 612	1 345 149	99 298	1 241 227
7. Säkrade genom panträtt i fast egendom	109 712	1 371 394	101 348	1 266 850
8. Fallerade exponeringar	1 543	19 287	792	9 905
9. Exponeringar i form av säkerställda obligationer	2 204	27 549	1 554	19 430
10. Exponeringar mot institut eller företag med kortfristig rating				
11. Exponering i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond)	1 875	23 441	5 902	73 771
12. Aktieexponeringar	28 105	351 315	29 258	365 725
13. Övriga poster	4 721	59 007	3 125	39 061
Summa för exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden	425 337	5 316 712	422 721	5 284 014
tkr	2019		2018	
Operativa risker				
Basmetoden ²	31 994	399 919	28 674	358 422
Summa operativa risker	31 994	399 919	28 674	358 422
tkr	2019		2018	
Marknadsrisk enligt schablonmetoden				
Valutarisk	0	0	0	0
Summa marknadsrisk	0	0	0	0
Kreditvärdighetsjusteringsrisk enligt schablonmetoden	1 019	12 738	546	6 825
Summa kreditvärdighetsjusteringsrisk	1 019	12 738	546	6 825
 Summa riskvägt exponeringsbelopp och kapitalkrav	 458 350	 5 729 369	 451 941	 5 649 261
Kapitalkonserveringsbuffert	143 234		141 232	
Kontracyklisk buffert	143 234		112 985	
 Totalt internt bedömt kapitalbehov	 854 822		 825 909	

Sparbanken uppfyller miniminivån för kapitalbasen vilket motsvarar en kapitalbas som minst uppgår till det totala minimikapitalkravet. Minimikapitalkravet för Sparbanken uppgår till 458.350 tkr och Sparbankens kapitalbas till 1.372.461 tkr. Således täcker Sparbankens kapital med bred marginal de risker som är förknippade med Sparbankens verksamhet.

Sparbankens målsättning är att räntabiliteten på eget kapital och därmed ökningen av kapitalbasen skall motsvara ökningen av riskvägt exponeringsbelopp. På så sätt säkerställs nivån på kapitaltäckningsgraden.

Kapitalplanering

Sparbanken har i enlighet med Baselreglerna en intern kapitalbedömningsprocess som syftar till en sund riskhantering. Den interna kapitalbedömningen är en kvalificerad process inkluderande styrelse och ledande befattningshavares överblick, uppföljning, rapportering och interna kontroll, vilken är nödvändig för att kunna identifiera, reducera och mäta risker, samt säkerställa att nödvändiga reserveringar är gjorda för att hålla Sparbankens kapital intakt i förhållande till bankens riskprofil. Sparbankens styrelse genomför interna kapitalutvärderingar minst en gång per år.

¹ Schablonmässig fördelning av tillgångar och åtaganden baserat på motpart och säkerhet

² Genomsnittet av de tre senaste årens rörelseintäkter multiplicerat med 15%

40 EKONOMISKA ARRANGEMANG SOM INTE REDOVISAS I BALANSRÄKNINGEN

Sparbanken har ett omfattande samarbete med Swedbank AB. Detta samarbete regleras i ett samarbetsavtal som för närvarande gäller till och med 2024-06-30. Avtalet omfattar bl a förmedling av hypoteksutlåning till Swedbank Hypotek och förmedling av fond- och försäkringssparande till Swedbank Fond och Swedbank Försäkring.

Sparbanken Västra Mälardalen har per 2019-12-31 förmedlat hypoteksutlåning till Swedbank Hypotek till en total volym på 2 162 mkr. För detta har Sparbanken erhållit en provisionsersättning för 2019 på 15 268 tkr.

Till Swedbank Fond och Swedbank Försäkring har Sparbanken förmedlat fondsparande på 3 340 mkr och försäkringssparande på 2 305 mkr. För detta har Sparbanken erhållit 20 393 tkr respektive 8 712 tkr i provision. Fondprovisionen redovisas under värdepappersprovisioner och försäkringsprovisionen som övriga provisionsintäkter. Provisionen för både fond och försäkring beräknas utifrån utestående marknadsvärde dag för dag.

ORT OCH DATUM SAMT UNDERSKRIFT AV STYRELSEN

Härmed försäkras att, såvitt vi känner till, årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för Sparbank. De lämnade uppgifterna stämmer med de faktiska förhållandena i verksamheten och ingenting av väsentlig betydelse har utelämnats som skulle kunna påverka den bild av Sparbanken som skapats av årsredovisningen.

Köping 2020-02-24

Lars-Erik Wige
Ordförande

Anna Wik
Vice ordförande

Roger Berggren

Camilla Johnsson

Anne Tjernberg

Mats Wahlfeldt

Mikael Bohman
Verkställande direktör

Anneli Carlsson
Personalrepresentant

Susanne Sirby
Personalrepresentant

Årsredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen den 24 februari 2020. Sparbankens resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på sparbanksstämman den 20 mars 2020.

Revisorspåteckning

Vår revisionsberättelse har lämnats den

Deloitte AB

Petter Hildingson
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till sparbanksstämman i Sparbanken Västra Mälardalen
organisationsnummer 578500-7120

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Sparbanken Västra Mälardalen för räkenskapsår 2019 med undantag för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 67-68. Sparbankens årsredovisning ingår på sidorna 7-62 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Sparbanken Västra Mälardalen:s finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att sparbanksstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till sparbankens revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Sparbanken Västra Mälardalen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits den granskade sparbanken eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Uppskattningar och bedömningar kopplat till kreditreserveringar

Redovisning och värdering av lånefordringar är ett område som till stor del påverkar Sparbanken Västra Mälardalens finansiella resultat och ställning. IFRS 9 är ett nytt och komplext redovisningsregelverk som kräver väsentliga bedömningar från bankens ledning för att fastställa storleken på reserven för förväntade kreditförluster.

Väsentliga bedömningar inkluderar:

- Tolkning av kraven för att fastställa storleken på reserven för förväntade kreditförluster enligt IFRS 9, som återspeglas i bankens modell för beräkning av förväntade kreditförluster.
- Identifiering av exponeringar med signifikant försämring av kreditkvalitet.
- Antaganden som applicerats i modellen för beräkning av förväntade kreditförluster, såsom motpartens finansiella ställning, förväntade framtida kassaflöden och framåtblickande makroekonomiska faktorer.

Per den 31 december 2019 uppgick utlåning till allmänheten netto till 7 577,6 miljoner, med en reserv för förväntade kreditförluster på 22,7 miljoner kronor. Givet utlåningens väsentliga andel av de totala tillgångarna, den påverkan som den inneboende osäkerheten och subjektiviteten involverad i bedömningen av kreditreserveringsbehov ger, samt då upplysningskraven under IFRS 9 är betydande anser vi att detta är ett särskilt betydelsefullt område i vår revision. Modellen för kreditreserveringar, inklusive merparten av de system som är kritiska för att fastställa storleken på reserven för förväntade kreditförluster, tillhandahålls av Swedbank enligt gällande outsourcingavtal. För att utvärdera och bedöma de levererade tjänsternas kvalitet och ställa tillräckliga krav på outsourcingleverantören erhåller Sparbanken Västra Mälardalen varje år ett tredjepartsintyg.

Se även redovisningsprinciper i not 2 avseende betydande bedömningar och uppskattningar och relaterade upplysningar om kreditrisk i not 3.

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande utgjorts av:

- Vi har utvärderat att nyckelkontroller inom kreditreserveringsprocessen varit ändamålsenligt utformade och effektivt fungerande under året; innefattande nyckelkontroller för godkännande, registrering och uppföljning av lånefordringar, indata, korrekthet, fullständighet och godkännande av reserven för förväntade kreditförluster.

- Vi har, via tredjepartsintyg, verifierat att nyckelkontroller varit effektivt fungerande under året för de IT-applikationer som användes vid beräkning av reserven för förväntade kreditförluster och verifierat integriteten i datan som används som input till modellerna, inklusive överföring av data mellan källsystem och modellen för beräkning av förväntade kreditförluster.
- Baserat på tredjepartsintyget har vi utvärderat modelleringsteknikerna och modellmetoderna mot kraven i IFRS 9. Vi har, via tredjepartsintyget, verifierat ändamålsenligheten i ett urval av de underliggande modellerna som utvecklats för beräkningen av reserven för förväntade kreditförluster. Av tredjepartsintyget framgår att specialister för kreditriskmodellering har utvärderat modelleringsteknikerna och modellmetoderna mot kraven i IFRS 9 och branschpraxis.
- Vi har granskat ett urval av kreditengagemang i detalj och utformat granskningsåtgärder för att utvärdera huruvida kreditengagemang med en signifikant försämring av kreditkvalitet identifieras i tid.
- Avseende reserveringar för förväntade kreditförluster som beräknas på individuell basis har vi granskat ett urval av enskilda kreditengagemang i detalj och utvärderat företagsledningens bedömning av återvinningsvärdet.
- Slutligen har vi granskat fullständigheten och tillförlitligheten i upplysningarna hänförliga till reserven för förväntade kreditförluster för att bedöma efterlevnaden av upplysningskraven enligt IFRS.

Ändamålsenlig IT-miljö för bankens finansiella rapportering

Sparbanken Västra Mälardalen är beroende av sina IT-system för att (1) betjäna kunder, (2) stödja affärsprocesser, (3) försäkra fullständig och korrekt behandling av finansiella transaktioner samt (4) stödja det övergripande regelverket för intern kontroll. Flertalet av Sparbanken Västra Mälardalens interna kontroller för finansiell rapportering är beroende av automatiserade applikationskontroller och fullständighet och integritet av rapporter som genereras av IT-systemen. Merparten av de finansiella system som är kritiska för bankens finansiella rapportering levereras av Swedbank enligt gällande outsourcingavtal.

För att utvärdera och bedöma de levererade tjänsternas kvalitet och ställa tillräckliga krav på outsourcingleverantören erhåller Sparbanken Västra Mälardalen varje år ett tredjepartsintyg där kategorisering sker av IT-risker och kontrollområden relaterade till finansiell rapportering enligt följande sektioner:

- Modifieringar i IT-miljön
- Drift och övervakning av IT-miljön
- Informationssäkerhet

Våra revisionsåtgärder inkluderade, men var inte

begränsad till att utifrån intyget:

- Utvärdera kontroller för principer och processer för förändringar i IT-miljön.
- Utvärdera kontroller för övervakning av systemförändringar.
- Utvärdera kontroller för ansvarsfördelning av arbetsuppgifter.
- Utvärdera kontroller för schemalagda arbeten och larmkonfigurationer av IT-system.
- Utvärdera kontroller för övervakning av automatiska arbeten av IT-system.
- Identifiera och få tillgång till ledningens process, vilket omfattar utgivande, förändring samt borttagande av behörighet.
- Processer och verktyg för att försäkra tillgänglighet till information baserat på användarbehov och verksamhetskrav, inklusive back-up av information samt återläsningsrutiner.
- Säkerhetsövervakning och systemhärdning för att skydda systemen och data från obehörig användning, inklusive loggning av säkerhetskändelser och rutiner för att identifiera kända svagheter.

Annat information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-6 och 67-71. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av sparbankens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt

drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera sparbanken, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka sparbankens finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats:

www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan eller när, i ytterst sällsynta fall, vi bedömer att en fråga inte ska kommuniceras i revisionsberättelsen på grund av att de negativa konsekvenserna av att göra det rimligen skulle väntas vara större än allmänintresset av denna kommunikation.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Sparbanken Västra Mälardalen för räkenskapsår 2019 samt av förslaget till dispositioner beträffande sparbankens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att sparbanksstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Sparbanken Västra Mälardalen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande sparbankens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som sparbankens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av sparbankens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för sparbankens organisation och förvaltningen av sparbankens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma sparbankens ekonomiska situation och att tillse att sparbankens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och sparbankens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sparbankens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot sparbanken, eller
- på något annat sätt handlat i strid med sparbankslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller reglementet.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av sparbankens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med sparbankslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller reglementet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot sparbanken, eller att ett förslag till dispositioner av sparbankens vinst eller förlust inte är förenligt med sparbankslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller reglementet.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats:

www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 67-68 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2-6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningens övriga delar samt är i överensstämmelse med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

Deloitte AB utsågs till Sparbanken Västra Mälardalens revisor av sparbanksstämman 2019-03-15 och har varit sparbankens revisor sedan 2010-06-07.

Stockholm 24 februari 2020

Deloitte AB

Petter Hildingson
Auktoriserad revisor

BOLAGSSTYRNING

Detta är en sparbank

Sparbank som associationsform kännetecknas av att verksamheten bedrivs utan enskilt vinstintresse. Sparbanken har inga ägare. Detta kommer till uttryck i sparbankslagen som anger att ändamålet för en sparbanks verksamhet är "att, utan rätt för dess stiftare eller andra att få ta del av den vinst som kan uppkomma i rörelsen, främja sparsamhet genom att driva bankverksamhet i enlighet med bestämmelserna i sparbankslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse."

För en sparbank föreligger ingen skyldighet att tillämpa den svenska koden för bolagsstyrning. Med hänsyn till sparbankernas karaktär av publika företag och med en verksamhet som i stor utsträckning bygger på förtroende har utformningen av Sparbanken rutiner för styrning och kontroll av verksamheten skett med koden som förebild i tillämpliga delar.

Tillsättning av huvudmän, styrelse, revisorer och verkställande direktör

Som representanter för insättarna har Sparbanken 48 huvudmän. Av dessa väljs 7 av Arboga kommun, 4 av Kungsörs kommun, 13 av Köpings kommun medan återstoden väljs av huvudmännen själva. Huvudmännen utövar sitt inflytande på sparbanksstämman som är Sparbankens högsta beslutande organ. Uppgifter om de personer som valts till huvudmän i Sparbanken och om mandattider för dessa återfinns på nästkommande sidor.

Sparbanksstämman beslutar om tillsättning av styrelse och revisorer för Sparbanken med ledning av förslag som Sparbankens valberedning tagit fram. Valberedningen är sparbanksstämans organ för beredning av stämmans beslut i tillsättningsfrågor. Valberedningen utgörs av Birgitta Andersson som sammankallande samt ledamöterna Liisa Pettersson, Annika Duan, Mikael Jogevall och Kent Gattinger. Det är valberedningens uppgift att komma med förslag till ledamöter i styrelsen samt förslag till arvode uppdelat mellan ordförande, vice ordförande och övriga ledamöter.

Det ankommer på styrelsen att välja styrelseordförande om inte annat beslutas av sparbanksstämman. Likaså utser styrelsen verkställande direktör som under styrelsens inseeende ska leda verksamheten i Sparbanken.

Styrelsens sammansättning och arbete

Sparbankens styrelse, som utses vid sparbanksstämman, består av 7 ledamöter. Därutöver ingår 2 personalrepresentanter. Av styrelsens ledamöter är 5 kvinnor. Uppgifter om de personer som ingår i Sparbankens styrelse och mandattider för dessa återfinns på nästkommande sida. Upplysningar om ersättningar, övriga förmåner och pensionskostnader inklusive principerna härför avseende styrelsen och VD lämnas i not 10 till posten Allmänna administrationskostnader i resultaträkningen. Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning. Arbetsordningen reglerar rollfördelningen mellan styrelseordföranden och verkställande direktören, frekvensen och formerna för styrelsens sammanträden, rapportering till styrelsen, delegering samt utvärdering av styrelsens och verkställande direktörens arbete. Styrelsens ordförande har en särställning inom styrelsen med särskilt ansvar för att styrelsens arbete är väl organiserat och bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ser bl a till att styrelsen erhåller tillfredställande information och beslutsunderlag för sitt arbete, samt att styrelsen årligen gör en utvärdering av sitt och VD:s arbete. Härutöver gör ordföranden en egen utvärdering genom samtal med övriga styrelseledamöter.

De ärenden som behandlas i styrelsen följer i huvudsak sparbankslagen och styrelsens arbetsordning. Styrelsens främsta uppgifter, förutom att utse styrelseordförande och VD, är att fastställa Sparbankens strategi, verksamhetsplan och prognos. Dessutom fastställer och kontrollerar styrelsen Sparbankens kapitalbehov, riskkaptit, risktolerans och riskstrategi, samt följer den ekonomiska utvecklingen, fastställer års-/delårsbokslut, policies och instruktioner för verksamheten och behandlar kreditengagemang. Under 2019 har styrelsen sammanträtt vid 11 ordinarie tillfällen och ett extra sammanträde med närvaro enligt nedan

Namn

Wige, Lars-Erik närvarande 12 av 12 sammanträden
Wahlfeldt, Mats närvarande 12 av 12 sammanträden
Bohman, Mikael närvarande 12 av 12 sammanträden
Tjernberg, Anne närvarande 12 av 12 sammanträden
Wik, Anna närvarande 12 av 12 sammanträden
Berggren, Roger närvarande 12 av 12 sammanträden
Johnsson, Camilla närvarande 10 av 12 sammanträden

Personalrepresentanter

Carlsson, Anneli närvarande 12 av 12 sammanträden
Sirby Susanne närvarande 10 av 12 sammanträden

Styrelsen har även genomfört ett styrelseseminarium kring strategifrågor, riskhantering och kapitalbehov. Vid styrelsesammanträdena har bl a behandlats års- och delårsbokslut, riskanalys, prognos för kommande år, policies och instruktioner inom olika riskområden, delegeringsinstruktioner, större kreditengagemang, revisionsrapporter etc. Sparbankens finanschef har varit sekreterare i styrelsen. Styrelsen har även diskuterat olika framtida strategier.

Revisionsutskott och internrevision

Revisionsutskottet är ett beredande organ och ska genom sitt arbete ge styrelsen ökade möjligheter till information om förslag på åtgärder i rutiner och organisation utifrån styrning, riskhantering och kontroll samt tillförlitligheten och effektiviteten i den finansiella rapporteringen. Revisionsutskottet består av två styrelseledamöter; styrelsens ordförande och vice ordförande. Vidare är VD, vVD och Finanschef adjungerade.

Internrevisionen arbetar på styrelsens uppdrag och granskar Sparbankens interna styrning och kontroll. Dess granskning omfattar även att verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med interna regler samt utvärderar Sparbankens organisation och arbetsprocesser.

HUVUDMÄN, STYRELSE, REVISORER M.FL.

Förteckning över Sparbankens huvudmän och styrelseledamöter, utvisande deras mandatperioder samt revisorer, framgår av nedanstående uppställning.

SPARBANKENS STYRELSE

Namn	Yrke	Ort	Vald första gången	Vald t o m årsstämman
Bohman, Mikael	VD	Arboga	2005	2020
Tjernberg, Anne	enhetschef	Köping	2005	2020
Wik, Anna	konsultchef	Kungsör	2005	2020
Berggren, Roger	entreprenör	Lidingö	2018	2021
Johnsson, Camilla	VD	Arboga	2018	2021
Wahlfeldt, Mats	affärsområdeschef	Linköping	1998	2022
Wige, Lars-Erik	senior advisor	Arboga	2016	2022

Personalrepresentanter

Carlsson, Anneli	banktjänsteman	Köping	2005	2020
Sirby, Susanne	banktjänsteman	Arboga	2002	2020

REVISORER

Valda av huvudmännen

Ordinarie

Deloitte AB				
Huvudansvarig revisor	auktoriserad revisor	Stockholm	2019	2020
Hildingson, Petter				

Internrevision

KPMG AB

HUVUDMÄN

Namn	Yrke	Ort	Vald första gången	Vald t o m årsstämman
Valda av Arboga kommun				
Isaksson, Gustav	ekonomstudent	Arboga	2019	2020
Knutsson, Alexander	företagare	Arboga	2002	2020
Lindman, Jonna	planerare	Arboga	2018	2020
Rosén, Andreas	civilingenjör	Arboga	2000	2020
Rönberg, Joakim	industrielektriker	Arboga	2004	2020
Schagerström, Razmus	maskinoperatör/politiker	Arboga	2018	2020
Silversten, Andreas	besiktningstekniker	Arboga	2018	2020
Valda av Kungörs kommun				
Andersson, Lars	lantbrukare	Köping	2013	2020
Granudd, Ewa	apotekschef	Kungsör	2014	2020
Strengbom, Per	kommunalråd	Kungsör	2008	2020
Söder-Jonsson, Linda	handläggare	Kungsör	2017	2020

Namn	Yrke	Ort	Vald första gången	Vald t o m årsstämman
Valda av Köpings kommun				
Adolphson, Jenny	butiksmedarbetare	Köping	2016	2020
Andersson, Fredrik	lantbrukare/åkeriägare	Kolsva	2016	2020
Duan, Annika*	projektledare	Kolsva	1988	2020
Ellingsen-Vesper, Åse	arbetshandledare	Köping	2019	2020
Eriksson, Göran	maskinoperatör	Köping	2019	2020
Gunnarsson, Mikael	projektledare	Köping	2009	2020
Göransson, Åsa	familjeterapeut	Kolsva	2017	2020
Ingström, Karl	teknikchef	Köping	2016	2020
Landqvist, Mats*	försäljare	Köping	2010	2020
Qorbani, Abdul	folkbildare	Köping	2018	2020
Sjölund, Hans-Olov	fritidspedagog	Köping	2017	2020
Taki, Fatma	samordnare	Köping	2016	2020
Öberg, Pia	manager logistics	Köping	2015	2020
Valda av huvudmännen				
Jørgensen, Lena	lantbrukare/studerande	Kolsva	2017	2020
Axelsson, Erik	fabrikör	Arboga	2013	2020
Bastås, Carin	marknadsansvarig	Arboga	2016	2020
Björklöv, Jenny	simlärare	Kolsva	2019	2020
Einan, Pernilla	enhetschef	Köping	2014	2020
Elg, Patrik	fastighetsmäklare	Kungsör	2016	2020
Hamrelius, Pär	fastighetsägare	Arboga	2007	2021
Jogevall, Mikael*	lantbrukare	Munktorp, Köping	2010	2021
Ignell, Åsa*	hr-specialist	Arboga	2009	2021
Kronkvist, Eva	förvaltningschef	Kungsör	2010	2021
Olsson, Tomas	lantbrukare	Kungsör	2017	2021
Ryberg-Eriksson, Lena	egen företagare	Köping	2012	2021
Axelsson, Mathias	VD	Köping	2012	2022
Karlsson, Katarina	lärare	Köping	2014	2022
Karlsson, Marie	VD	Arboga	2002	2022
Larsson, Staffan	advokat	Arboga	2010	2022
Samulesson, Fredrik	målarmästare, VD	Arboga	2018	2022
Öberg, Jessica	senior vice president	Arboga	2018	2022
Elgh, Jan-Åke	lantbrukare	Köping	1999	2023
Eriksson, Börje	montör	Kolsva	2006	2023
Gattinger, Kent*	redovisningskonsult	Valskog, Kungsör	1999	2023
Henningsson, Madeleine	lärare	Köping	2018	2023
Olsen, Geir	gymnasielärare	Köping	2019	2023
Pesämaa, Louise	polis	Eskilstuna	2007	2023

* Ordinarie ledamot i valberedningen

Kontorsförteckning

Köping (huvudkontor)

Stora Gatan 13, Glasgatan 4, Köping
Tel: 0771-55 00 55

Arboga

Nygatan 40, Arboga
Tel: 0771-55 00 55

Telefonbanken

Tel: 0771-55 00 55
Självbetjäning öppet dygnet runt
Personlig service öppet vardagar 08:00-20:00

Kolsva

Bruksgatan-Hammarvägen, Kolsva
Tel: 0771-55 00 55

Kungsör

Drottninggatan 11, Kungsör
Tel: 0771-55 00 55

Hemsida

www.sparbankenvm.se

E-post

kundcenter@sparbankenvm.se